

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 1

1. Mateusz T. poręczył za kredyt Jana P. zaciągnięty w banku. Jan P. aby uzyskać kredyt od banku sfalszował dokumenty wskazujące na jego korzystną sytuację majątkową. Po dowiedzeniu się o tym, Mateusz T. niezwłocznie złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych udzielonego poręczenia. Mateusz T. wskazywał ponadto, że w oparciu o te dokumenty, żona Jana P. zapewniała go o przewidywanych korzystnych kontraktach jej męża w przyszłości, co też wpłynęło na jego decyzję w przedmiocie udzielenia poręczenia.

Oceń skuteczność oświadczenia Mateusza T. o uchyleniu się od skutków prawnych udzielonego poręczenia.

2. W testamencie sporządzonym w dniu 2.01.2011 r. w formie aktu notarialnego spadkodawca Jan T. postanowił, że jego bratanek Jacek T. nabywa z chwilą otwarcia spadku własność lokalu użytkowego, stanowiącego obecnie własność Jana T. Po śmierci spadkodawcy w dniu 2.01.2013 r., Jacek T. w dniu 2.01.2014 r. zażądał od żony i syna spadkodawcy wydania tego lokalu. Żona i syn spadkodawcy odmówili, zarzucając nieważność tego zapisu. Niezależnie od tego podnieśli, że żądanie wydania lokalu jest przedwczesne, albowiem dopiero po prawomocnym zakończeniu postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, Jacek T. może domagać się przeniesienia na niego własności tego lokalu. W odpowiedzi Jacek T. w dniu 2.06.2014 r. wniósł powództwo przeciwko żonie i synowi spadkodawcy o wydanie tego lokalu oraz o zapłatę kwoty 15.000 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z tego lokalu za okres od dnia 2.01.2013 r. do dnia 2.06.2014 r.

Oceń stanowiska stron oraz zasadność wniesionego przez Jacka T. powództwa.

3. W wyniku częściowego uwzględnienia powództwa Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 22 marca 2013 r. rozwiązał małżeństwo Teresy K. z Markiem K. przez rozwód z winy obojga stron i m.in. zasądził od pozwanego na rzecz małoletniego dziecka stron alimenty po 600 zł miesięcznie. Pozwany w dniu 5 maja 2013 r. wniósł apelację domagając się obniżenia zasądzonych alimentów. Dnia 5 maja 2014 r. Teresa K. urodziła syna ze związku z Janem T. Teresa K. wystąpiła przeciwko Janowi T. o ustalenie jego ojcostwa. Jan T. wniósł o oddalenie powództwa twierdząc, że syn Teresy K. ma ojca w osobie Marka K., bo nie zakończyła się jeszcze sprawa rozwodowa Teresy K. i Marka K. i dlatego nie jest dopuszczalne ustalenie jego ojcostwa.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Omów zasadę integralności wyroku rozwodowego.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 2

1. Lucyna B. miała dwie córki: Marię Z. i Helenę D. Umową z dnia 3 czerwca 2003 r. Lucyna B. podarowała córce Marii Z. pianino. Lucyna B. zmarła 2 września 2003 r. Helena D. zmarła 11 stycznia 2014 r. W dniu 13 czerwca 2014 r. córka Heleny D. Daniela D. wniosła o ustalenie, że umowa z dnia 3 czerwca 2003 r. jest nieważna. Sąd ustalił, że Lucyna B. od 2001 r. chorowała na miażdżycę mózgu. Od grudnia 2002 r. podawano jej morfinę. Pozwana Maria Z. wniosła o oddalenie powództwa zaprzeczając nieważności umowy. Ponadto podniosła zarzut przedawnienia tego roszczenia.

Czy powództwo zasługuje na uwzględnienie?

2. Nieumiejący pisać spadkodawca sporządził w dniu 14 grudnia 2012 r. testament allograficzny przed wójtem gminy, w obecności dwóch świadków. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku okazało się, że jeden ze świadków testamentu został prawomocnym wyrokiem sądu z dnia 4 stycznia 2013 r. skazany za fałszywe zeznania. W związku z tym uczestnik postępowania zakwestionował ważność testamentu i wniósł o stwierdzenie praw do spadku z ustawy.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Hanna C. wniosła o unieważnienie małżeństwa Marka i Marii C. zawartego w dniu 10.12.2013 r., z uwagi na pozostawanie z Markiem C. we wcześniej zawartym związku małżeńskim. Pozwana Maria C. wniosła o oddalenie powództwa, albowiem nie miała wiedzy o poprzednim małżeństwie Marka C. Natomiast pozwany Marek C. wnosząc o oddalenie powództwa zarzucił, że jego małżeństwo z powódką nie istnieje. Dodał, że zarzut taki złożył w toku równolegle toczącej się przeciwko niemu sprawy z powództwa Hanny C. o rozwód. W sprawie o rozwód wniósł on powództwo wzajemne o ustalenie nieistnienia małżeństwa z Hanną C., z powołaniem się na nieważność złożonego przez powódkę oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński z powodu pozostawania przez nią w stanie wyłączającym świadome wyrażenie woli, a więc powołał się na brak oświadczenia jednego z nupturientów. Z ostrożności procesowej pozwany wniósł o zawieszenie sprawy o unieważnienie małżeństwa, do czasu prawomocnego zakończenia sprawy o rozwód.

Oceń stanowiska stron. Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w zakresie powództwa wzajemnego w sprawie o rozwód? Oceń zasadność wniosku o zawieszenie postępowania.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 3

1. Jan T. zbył swą wierzytelność względem Marka P. Bankowi R. i w tym samym dniu zawiadomił swego dłużnika o przelewie. Marek P. niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia spłacił dług nabywcy wierzytelności. W pozwie skierowanym przeciwko Markowi P. Jan T. domaga się zapłaty długu i wykazuje, iż oświadczeniem złożonym cesjonariuszowi uchylił się od skutków swego oświadczenia woli o zbyciu wierzytelności, jako złożonego pod wpływem błędu, a dłużnik mógł się o tym z łatwością dowiedzieć, gdyby przed spłatą zwrócił się do niego o informację. Pozwany tej okoliczności nie kwestionuje, jednakże wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że o nieważności umowy przelewu dowiedział się dopiero po spłacie długu bankowi.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Łukasz S. domagał się przez sądem uznania swego brata Jana S. za niegodnego dziedziczenia po ich ojcu Andrzeju S. W uzasadnieniu pozwu powód wskazywał, że Jan S. podrobił testament ojca, na dowód czego złożył odnaleziony w biurku pozwanego dokument zatytułowany „*Mój testament*”, sporządzony pismem komputerowym, opatrzony datą i odręcznym podpisem „*Andrzej S.*”. Dołączył też ekspertyzę biegłego, jednoznacznie stwierdzającą, że podpis ten nie został nakreślony ręką spadkodawcy. Pełnomocnik pozwanego, wnosząc o oddalenie powództwa, powołał się na to, że pozwany nie zamierzał się posłużyć wskazanym dokumentem w postępowaniu sądowym, a ponadto testament i tak byłby uznany za nieważny.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Sąd Okręgowy wyrokiem rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód bez orzekania o winie stron, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim dzieckiem stron powierzył matce, zastrzegając dla ojca prawo współdecydowania o istotnych sprawach dziecka, uregulował kontakty ojca z dzieckiem oraz orzekł o alimentach od ojca na rzecz dziecka, nie orzekł o sposobie korzystania przez strony z mieszkania. W zakresie rozkładu pożycia Sąd ograniczył postępowanie dowodowe do okoliczności dotyczących jego zakresu, trwałości i przyczyn. W tej kwestii Sąd związany był stanowiskiem stron, co do nie orzekania o winie. Sąd m.in. ustalił, że rozkład pożycia jest zupełny i trwały, a rozwód nie jest sprzeczny z dobrem małoletniego dziecka stron oraz z zasadami współżycia społecznego. Pozwana zaskarżyła niniejszy wyrok apelacją w całości, składając oświadczenie, że cofa wyrażone przed sądem pierwszej instancji żądanie zaniechania orzekania o winie rozkładu pożycia, jak i zgodę na orzeczenie rozwodu i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Oceń możliwe skutki procesowe, jak i materialnoprawne oświadczenia pozwanej.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 4

1. Jan S. wniósł o zasądzenie od pozwanego Marka M. kwoty 20.000 zł. W odpowiedzi na pozew pozwany uznał roszczenie powoda za zasadne, ale na rozprawie w dniu 7 lutego 2013 r. podniósł zarzut potrącenia swojej wierzytelności w kwocie 30 000 zł, co zakwestionował powód. Sąd nie uwzględnił zarzutu potrącenia z uwagi na niesprostanie przez potrącającego ciężarowi dowodu i wyrokiem z dnia 17 czerwca 2013 r. uwzględnił powództwo w całości. W marcu 2014 r. Marek M. wniósł o zasądzenie od Jana S. kwoty 30.000 zł, wnosząc o dopuszczenie szeregu nowych dowodów. Pozwany Jan S. wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc w pierwszej kolejności zarzut przedawnienia roszczenia z dniem 10 lutego 2014 r. Powód co do zasady przyznał, że termin przedawnienia jego roszczenia upływał w dniu 10 lutego 2014, ale wskazał, że podniesienie przez niego w poprzedniej sprawie w dniu 7 lutego 2013 r. zarzutu potrącenia przerywało bieg przedawnienia jego roszczenia w całości. Pozwany podniósł, że zarzut potrącenia przerywa bieg przedawnienia roszczenia, w zakresie w jakim okazał się skuteczny.

**Oceń argumenty stron. Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Omów znaczenie podniesienia zarzutu potrącenia dla przerwy biegu przedawnienia roszczenia.**

2. Karol C. w pozwie skierowanym przeciwko Rafałowi G. domaga się zasądzenia kwoty 4.000 zł. Bezsprzeczne jest, że Karol C. wraz z Tomaszem N. są wierzycielami solidarnymi pozwanego, przy czym Tomasz N. wystąpił już wcześniej z pozwem o zasądzenie wyżej wymienionej kwoty i została ona na jego rzecz zasądzona, jednakże pozwany kwoty tej nie uiścił. Tomasz N. nie egzekwuje kwoty zasądzonej na jego rzecz od Rafała G. Dlatego Karol C. podnosi, że stwarza to konieczność wystąpienia z pozwem przez niego, gdyż w przeciwnym wypadku nie uzyska tej części kwoty, która by mu się należała stosownie do rozliczeń między wierzycielami solidarnymi. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wnioskodawca pozostający w związku małżeńskim, złożył wniosek do Sądu Rejonowego o sprostowanie w akcie urodzenia wpisu określającego jego płeć podając, że jest transseksualistą, co zostało udokumentowane opiniami biegłych sądowych.

Jaką decyzję podejmie Sąd?

Jakie ewentualnie inne roszczenia służą wnioskodawcy i jego małżonkowi?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 5

1. Znany biznesmen wniósł powództwo o ochronę dóbr osobistych przeciwko dziennikarzowi zarzucając, że w kolejnym artykule prasowym pozwany rozpowszechniał o nim nieprawdziwe informacje, w tym o podejrzeniu wykorzystywania w rozwoju jego firmy nielegalnie kopiowanego oprogramowania i przypisywał mu, poniżające go w opinii społecznej, pejoratywne cechy narcystycznego zachowania. Wypowiedzi te zostały zacytowane w programie informacyjnym telewizji publicznej w wydaniu regionalnym, a także w lokalnej prasie. Za naruszenie czci, godności i dobrego imienia powód domagał się zobowiązania pozwanego do zamieszczenia przeprosin w każdym z tych publikatorów na koszt pozwanego i zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda symbolicznej złotówki tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 10.000 zł tytułem nawiazki na wskazany cel społeczny. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że informacje powtarzał po doniesieniach zamieszczonych w jednym z pism zagranicznych, których nie był w stanie zweryfikować. Odnośnie określenia „narcystycznego zachowania” pozwany zarzucił, że nie można kwalifikować go w kategoriach negatywnych, uwłaczających czci, a użył go w kontekście arbitralnej decyzji powoda, co do wskazania mediów i dziennikarzy, z którymi godzi się jedynie rozmawiać. W replice powód przyznał, że na konferencji prasowej po ukazaniu się pierwszego artykułu odmówił udzielania odpowiedzi na pytania zadawane przez pozwanego, uznając, że nie będzie rozmawiał z osobą, która go oczernia.

**Odniesie się do argumentów stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Spadkobierca A przyjął spadek wprost, spadkobierca B nie złożył żadnego oświadczenia, spadkobierca C jest małoletni. Stan czynny spadku wynosi 120.000 zł, a dług spadkowy 60.000 zł. Wierzyciel spadkobiercy wniósł o zasądzenie od A, B i C po 20.000 zł. Dział spadku nie został jeszcze przeprowadzony.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Po zawarciu małżeństwa wyznaniowego i złożeniu przez Andrzeja K. i Marię N. oświadczenia woli jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu, kierownik USC odmówił sporządzenia aktu małżeństwa, gdyż po zawarciu małżeństwa wyznaniowego Andrzej K. uległ wypadkowi ponosząc śmierć na miejscu.

Oceń sytuację prawną zmarłego Andrzeja K. i Marii N. w kontekście ich stanu cywilnego.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 6

1. Pozwem wniesionym w dniu 19 maja 2014 r. powód Lesław C., prowadzący salon sprzedaży samochodów, wniósł o zasądzenie od pozwanego Jerzego M. kwoty 15.000 zł tytułem reszty ceny za sprzedany samochód marki Ford Mondeo. Podał, iż w dniu 16 maja 2012 r. sprzedał pozwanemu samochód za kwotę 85.000 złotych. Pozwany w dniu 10 sierpnia 2012 r. zapłacił tylko 70.000 złotych. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. W odpowiedzi powód wskazał, iż częściowa zapłata stanowi o uznaniu roszczenia, co przerwało bieg przedawnienia.

Oceń argumenty stron.

Omów przesłanki przerwy biegu przedawnienia poprzez uznanie roszczenia.

2. Trzy dni przed samobójczą śmiercią Robert P. sporządził testament ustny, którym rozrządził na rzecz swej córki całością majątku. W trakcie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku syn spadkodawcy podniósł, że sporządzeniu testamentu nie towarzyszyły okoliczności uzasadniające obawę rychłej śmierci, gdyż w okresie poprzedzającym zgon Robert P. nie zdradzał zamiarów samobójczych, a więc testament w tej formie jest nieważny. Ponadto nieważność tego testamentu wynika ze stanu zdrowia psychicznego spadkodawcy, co potwierdziła jego samobójcza śmierć.

Czy sąd stwierdzi dziedziczenie na podstawie testamentu?

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Marek T. wniósł o rozwiązanie małżeństwa przez rozwód bez orzekania o winie. W uzasadnieniu pozwu podał, iż od 7 lat mieszka z inną kobietą, z którą ma dwoje dzieci. Pozwana Bogusława T. wniosła o oddalenie powództwa. Oświadczyła, iż nie zgadza się na rozwód z przyczyn religijnych.

Oceń argumenty stron.

W zależności od dodatkowo przyjętych ustaleń faktycznych, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 7

1. Jan T. w lokalnej gazecie, w dziale ogłoszenia, zamieścił informację, że sprzedaje urządzenie do produkcji zamków za 9 000 zł. Zadzwoił do niego Karol P. że chce obejrzeć urządzenie i przybył do Jana T. w tym celu w umówionym terminie, po czym oświadczył, że je kupuje. Jan T. zażądał 10 000 zł. Karol P. odmówił i wystąpił do Sądu o nakazanie Janowi T. wydania urządzenia za równoczesną zapłatą 9.000 zł. Jan T. wniósł o oddalenie powództwa utrzymując, że jego ogłoszenie nie miało charakteru wiążącej oferty.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Proszę omówić pojęcie oferty wg kodeksu cywilnego.**

2. W testamencie własnoręcznym spadkodawca Jerzy D. ograniczył się do stwierdzenia, iż „*wyklucza z dziedziczenia*” córkę Beatę D. W postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po Jerzym D. bierze udział wdowa Nina D. i czworo dzieci spadkodawcy, w tym Beata D.

**Czy testament jest ważny?
Przedstaw projekt postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po Jerzym D.**

3. Wyrokiem z dnia 20 maja 2014 r. Sąd Okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy obojga stron. Równocześnie powierzył powódce wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem stron. Ponadto orzekł o kontaktach pozwanego z dzieckiem oraz zobowiązał go do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka w kwocie po 1.000 zł miesięcznie. Od niniejszego wyroku apelację wniósł pozwany kwestionując rozstrzygnięcie, jednak jedynie w zakresie powierzenia powódce, a nie jemu wykonywania władzy rodzicielskiej, a w konsekwencji w zakresie uregulowania kontaktów i alimentów. W toku rozprawy apelacyjnej profesjonalni pełnomocnicy stron zgodnie oświadczyli, że strony, mając na względzie dobro małoletniego dziecka, pogodziły się i chcą wycofania sprawy rozwodowej. Dlatego też powódka cofa pozew za zgodą pozwanego.

**Oceń sytuację prawną stron w kontekście zasady integralności wyroku rozwodowego.
Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w tej sprawie?**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 8

1. 10-letni Jacek T. kupił w sklepie z artykułami szkolnymi przybory szkolne za kwotę 150 zł, płacąc banknotem 200 zł, który matka dała mu wysyłając go do pobliskiego sklepu spożywczego po zakup żywności. Następnego dnia matka Jacka T. odniosła zakupione przez syna, nieużywane, przybory szkolne do sklepu i zażądała zwrotu 150 zł oświadczając, że syn kupił te przybory bez jej zgody. Właściciel sklepu odmówił przyjęcia towaru i zwrotu pieniędzy.

Kto ma rację w tej sytuacji?

Omów zagadnienia dokonywania czynności prawnych przez osoby nie mające zdolności do czynności prawnych lub w niej ograniczone.

2. Sąsiadujące ze sobą działki pozostają w użytkowaniu wieczystym Jana A. i Karola B, właścicielem gruntu jest Gmina C. Działka Jana A. nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej, zatem Jan A. wystąpił do sądu o ustanowienie służebności drogi koniecznej po działce Karola B. W odpowiedzi na wniosek Karol B. podniósł, że skoro Jan A. nie jest właścicielem działki, a jedynie posiadaczem w zakresie użytkowania wieczystego, może co najwyżej domagać się ustanowienia odpowiedniej służebności osobistej.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wyrokiem z dnia 12 maja 2014 r. Sąd Okręgowy orzekł separację małżeństwa stron z winy pozwanego, nie uwzględnił wniosków pozwanego i powódki o wzajemną eksmisję z mieszkania, lecz orzekł o sposobie korzystania z tego mieszkania. Apelację wniosła zarówno powódka, jak i pozwany. Powódka wniosła o orzeczenie eksmisji pozwanego podnosząc, iż pozwany był w stosunku do niej agresywny, co zmusiło ją już w trakcie procesu do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, co zostało potwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w postępowaniu karnym. Pozwany domagał się eksmisji powódki na tej podstawie, że mieszkanie stanowi jego majątek osobisty. Ponadto zarzucił, iż orzeczenie o sposobie korzystania z mieszkania było niedopuszczalne, skoro w chwili wyrokowania powódka nie zajmowała już mieszkania.

Czy rozstrzygnięcie sprawy jest prawidłowe?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 9

1. Strony zawarły w dniu 19 października 2013 roku umowę w formie aktu notarialnego nazwaną darowizną. Przedmiotem darowizny na rzecz pozwanych była zabudowana nieruchomość położona w K. Z dnia 19 października 2013 roku pochodzi też podpisany przez pozwanych dokument, obejmujący ich oświadczenie spisane przez powódkę, w którym zobowiązali się zapłacić powódce w okresie jednego roku sumę 150.000 zł., w dwóch ratach. Przed zawarciem notarialnej umowy pozwani wręczyli powódce 100.000 zł. Wobec faktu, że pozwani nie uiszcili drugiej raty powódka wniosła o zasądzenie od pozwanych tej kwoty. Natomiast pozwani wniesli o oddalenie powództwa z uwagi na to, że z powódką łączy ich umowa darowizny.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Maria P. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanych Jacka T. i Jakuba T. po 5.000 zł. Wskazała, że odziedziczyła wraz z pozwanymi spadek po ojcu w częściach równych. Miesiąc po śmierci ojca uregulowała dług spadkowy w kwocie 15.000 zł. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa, podnosząc że dług ten będzie mógł być rozliczony dopiero w sprawie o dział spadku.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Zamieszkały w Kanadzie Stanisław T., obywatel RP, uzyskał zezwolenie sądu na zawarcie małżeństwa z Anną K. przez pełnomocnika. Udzielił on prawidłowo pełnomocnictwa Marii P. do zawarcia w jego imieniu małżeństwa z Anną K. Planowane małżeństwo zostało zawarte w dniu 7.06.2014 r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w T. oraz sporządzono akt małżeństwa. Tego samego dnia, po powrocie do domu, Anna K. otrzymała telegraficzną wiadomość, że Stanisław T. dzień wcześniej skutecznie odwołał udzielone pełnomocnictwo. W tej sytuacji Stanisław T. zakwestionował zawarcie małżeństwa. Anna K. twierdzi natomiast, że małżeństwo zostało zawarte i nie ma możliwości unicestwienia skutków jego zawarcia, dodatkowo zważywszy na fakt wspólnego pożycia ze Stanisławem T. podjętego przed zawarciem małżeństwa.

Jakie roszczenia służą Stanisławowi T.?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 10

1. Pozwem z dnia 18 października 2013 r. Ewa P. domagała się ustalenia, że notarialna umowa z dnia 4 sierpnia 2012 r. sprzedaży działki o powierzchni 10 arów, zawarta przez nią z Anną C. jako sprzedawcą, jest nieważna. Powódka powołała się przy tym na swoje oświadczenie z dnia 20 września 2013 r. o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, złożonego przy zawarciu tej umowy - z powodu błędu. Sąd ustalił, iż pozwana, będąc właścicielką 7 ha gruntu rolnego VI klasy, położonego w atrakcyjnej pod względem rekreacyjnym okolicy, nad brzegiem jeziora, dokonała jego podziału geodezyjnego, wydzielając kilka 10 arowych działek i wystąpiła w 2010 r. o zmianę ich przeznaczenia na cele zabudowy rekreacyjnej. Rozpatrzenie tego wniosku opóźniało się w związku z opracowywaniem planu zagospodarowania przestrzennego całego otoczenia jeziora, wobec czego pozwana w 2010 r. przystąpiła do sprzedaży działek. W zawartej między stronami umowie sprzedaży stwierdzono, iż działka stanowi grunt rolny. W lutym 2013 roku okazało się, iż nie nastąpi zmiana przeznaczenia terenu, na którym usytuowana jest przedmiotowa działka.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Sąsiadujące ze sobą działki pozostają w użytkowaniu wieczystym Jana A. i Karola B., właścicielem gruntu jest Gmina C. Działka Jana A. nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej, zatem Jan A. wystąpił do sądu o ustanowienie służebności drogi koniecznej po działce Karola B. W odpowiedzi na wniosek Karol B. podniósł, że skoro Jan A. nie jest właścicielem działki, a jedynie posiadaczem w zakresie użytkowania wieczystego, może co najwyżej domagać się ustanowienia odpowiedniej służebności osobistej.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 12 listopada 2012 r. orzekł rozwód małżeństwa Jana i Anny C. Wyrok rozwodowy uprawomocnił się 12 lutego 2013 r. Dnia 12 października 2013 r. Anna C. urodziła syna ze związku z Piotrem K. Dnia 1 kwietnia 2014 r. Anna C. wystąpiła przeciwko Piotrowi K. o ustalenie ojcostwa jego syna. Piotr K. wniósł o oddalenie powództwa twierdząc, że syn Anny C. ma ojca w osobie Jana C. i nie jest dopuszczalne ustalenie jego ojcostwa.

Oceń sytuację prawną małoletniego dziecka.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 11

1. W dniu 28 marca 2012 r. 16-letni Marcin K. sprzedał cenny obraz, który podarował mu dziadek. W dniu 30 marca 2012 r. w rozmowie z kupującym ojciec małoletniego potwierdził umowę. Na prośbę nabywcy ojciec małoletniego wystąpił do sądu opiekuńczego i uzyskał zezwolenie na dokonanie czynności polegającej na sprzedaży tego obrazu za tą cenę. Po uzyskaniu pełnoletności Marcin K. wniósł do sądu pozew przeciwko nabywcy o wydanie obrazu podnosząc, że umowa sprzedaży była nieważna.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Łukasz W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Kazimierza Z. kwoty 10.000 zł tytułem zwrotu pożyczki, jaką zaciągnął zmarły ojciec pozwanego. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Podał, że z bratem dokonali umownego działu spadku po ojcu. W umowie określili, iż wszystkie długi spadkowe ureguluje jego brat.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W sprawie wszczętej w dniu 10 maja 2013 r. Sąd Okręgowy wydał wyrok rozwiązujący małżeństwo stron przez rozwód, na zgodne żądanie stron zaniechał orzekania o winie, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków powierzył matce i orzekł, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka. Sąd, uwzględniając przedłożone na rozprawie obszernie porozumienie małżonków o sposobie utrzymywania kontaktów z dzieckiem po rozwodzie uznał, że skoro jest ono zgodne z dobrem dziecka w rozumieniu z art. 113¹ § 1 k.r.o., nie orzekł o tych kontaktach. Dlatego też oddalił wniosek pozwanego o uzupełnienie wyroku o uregulowanie jego kontaktów z dzieckiem stwierdzając, że orzeczenie jest kompletne, tym bardziej, że porozumienie to może być podstawą do egzekucji.

Czy rozstrzygnięcie sprawy jest prawidłowe?

Jaki charakter prawny ma porozumienie przedkładane w sprawie o rozwód?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 12

1. 16-letni Marek T. sprzedał rakietę tenisową otrzymaną w prezencie od babci, gdyż nie spełniała kryteriów zalecanych przez jego trenera. Rodzice Marka T. już następnego dnia zażądali zwrotu rakiety od nabywcy, gdyż została ona sprzedana bez ich zgody, deklarując zwrot równowartości kwoty otrzymanej za raketę. Nabywca odmówił dodając, że Marek T. zapewniał go o zgodzie rodziców.

Dokonaj oceny prawnej związanej z opisaną transakcją.

Proszę ocenić skuteczność czynności prawnych dokonywanych przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych.

2. Maria T. sporządziła w 2012 roku testament notarialny, którym do całości spadku powołała swego znajomego – Romana K. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, sąd przesłuchał notariusza, który zeznał, że testatorka nie zachowywała się w sposób odbiegający od normy i w pełni rozumiała sens swego rozrządzenia. Na wniosek córek spadkodawczyni, które zakwestionowały testament, sąd przeprowadził także dowód z opinii biegłego psychiatry ustalając, iż Maria T. od 2008 roku cierpiała na chorobę dwubiegunową afektywną, okresowo znoszącą u niej możliwość świadomego i swobodnego powzięcia decyzji i wyrażenia woli.

Jakimi przesłankami winien kierować się sąd rozstrzygając tę sprawę?

3. Prowadzący prywatną praktykę stomatologiczną Mateusz K. wniósł o solidarne zasądzenie od Beaty i Wojciecha małżonków P. kwoty 600 zł z tytułu kosztów leczenia małoletniego syna pozwanych. Pozwany uznał powództwo. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, iż umowę z powodem, bez jej wiedzy, zawarł wyłącznie pozwany.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Wskaż na zakres uprawnienia wierzyciela do prowadzenia egzekucji z majątku Beaty P. i Wojciecha P., w zależności od wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 13

1. W lokalnym wydaniu prasy ukazał się artykuł zapowiadający zawarcie związku małżeńskiego pomiędzy mieszkanką Gminy, a obcokrajowcem pochodzącym z rodziny skoligaconej ze znanymi rodami europejskimi. Z powołaniem się na wiadomości przekazywane powszechnie podano w artykule, że na uroczystości przyjedzie z całej Europy około 1000 osób, a oprawa będzie szczególnie bogata. Podano też czas i miejsce, gdzie odbywać się będą te uroczystości. Wskazano też, że rodzina chce zachować prywatny charakter tego spotkania. Zamieszczono też informacje dotyczące wykształcenia i miejsca zamieszkania przyszłych małżonków. Z powołaniem się na ten artykuł Anna T., która zawarła ten związek, wniosła powództwo przeciwko dziennikarzowi tego artykułu i redaktorowi wydania gazety o ochronę dóbr osobistych, zarzucając naruszenie prawa do prywatności, podawanie częściowo nieprawdziwych informacji oraz krępujących ją komentarzy, w tym dotyczących nocy poślubnej. Z tego tytułu domagała się zasądzenia nawiązki na wskazany cel społeczny. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa powołując się na brak bezprawności, prawo czytelników do informacji o lokalnym wydarzeniu oraz, że podjęli próbę weryfikacji informacji, wskazując ich źródło.

Oceń argumenty stron.

Proszę omówić przesłanki roszczenia o ochronę dóbr osobistych.

2. Konrad P. żądał stwierdzenia nabycia spadku po Janie M., zmarłym w dniu 12.05.2014 r., na podstawie testamentu ustnego z dnia 11.03.2014 r. Świadcami testamentu były dwie osoby obce oraz spadkobierca. Wszyscy oni podpisali pismo z oświadczeniem spadkodawcy, które spisała w czasie jego składania żona spadkobiercy Beata M.

Czy testament jest ważny?

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 2 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo Jana U. o rozwód, bowiem ustalił, iż był on wyłącznie winny trwałemu i zupełnemu rozkładowi pożycia małżeńskiego, a żona Helena U. sprzeciwiła się rozwodowi. W dniu 6 czerwca 2014 r. Jan U. wniósł o ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej, powołując się na trwałą i zupełną rozkład pożycia małżeńskiego.

W zależności od przyjętych dodatkowych ustaleń faktycznych, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 14

1. Powodowie Maria i Jan P. w pozwie wniesionym w dniu 2 lutego 2014 r. skierowanym przeciwko PZU S.A. w Warszawie domagali się zasądzenia od strony pozwanej na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienia w kwocie 150.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 czerwca 2013 r. Uzasadniając żądanie pozwu powodowie podnieśli, że w dniu 18 października 2006 r., w wyniku potrącenia przez samochód, śmierć poniósł ich syn – Marek P. Sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej u strony pozwanej. Pismem doręczonym w dniu 20 maja 2013 r. powodowie wezwali stronę pozwaną do zapłaty kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia, lecz ubezpieczyciel decyzją z dnia 30 czerwca 2013 r. odmówił wypłaty zadośćuczynienia, uzasadniając to brakiem podstawy prawnej dla zgłoszonego przez nich roszczenia. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, albowiem dochodzone roszczenie wynikające z faktu śmierci syna powodów w wypadku komunikacyjnym nie jest uzasadnione z punktu widzenia zarówno art. 446 § 3 k.c., jak i art. 448 k.c. Podstawa taka została wprowadzona dopiero po uchwaleniu art. 446 § 4 k.c., to jest odnośnie deliktów popełnionych od dnia 3 sierpnia 2008 r. Natomiast pozwany decyzją z dnia 10 stycznia 2007 r. przyznał i wypłacił powodom kwotę 22.500 zł, ale tytułem roszczenia z art. 446 § 1 i § 3 k.c., co zaspakaja w całości żądanie powodów w związku z tym zdarzeniem wobec strony pozwanej.

Oceń zasadność roszczenia powodów. Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca oświadczył swoją ostatnią wolę ustnie w obecności sekretarza powiatu i trzech świadków, z których jeden jest niewidomy, ale posługuje się alfabetem Braille'a, a drugi dopiero stara się o uzyskanie obywatelstwa. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku zakwestionowano ważność takiego testamentu.

Oceń, czy na tej podstawie może dojść do dziedziczenia testamentowego.

3. Między małżonkami Anną i Janem T. od początku małżeństwa istnieje rozdzielność majątkowa. Dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny po ślubie Jan T. zawarł we własnym imieniu umowę najmu lokalu mieszkalnego.

Do jakiego majątku weszło prawo najmu tego mieszkania?

Proszę omówić zasady dotyczące zaspokajania potrzeb mieszkaniowych rodziny.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 15

1. Znany polityk A wniósł powództwo o ochronę dóbr osobistych przeciwko znanemu politykowi B z partii opozycyjnej zarzucając, że w jednym z programów publicystycznych pozwany rozpowszechniał o nim nieprawdziwe informacje i na tej podstawie formułował uwłaczające czci negatywne opinie o powodzie. Pozwany wniósł o odrzucenie pozwu powołując się na przepis art. 105 Konstytucji przyznający posłom i senatorom tzw. immunitet parlamentarny o charakterze materialnym i formalnym. Z ostrożności procesowej wniósł o oddalenie powództwa powołując się na ważny interes społeczny związany z kandydowaniem powoda na ważną funkcję publiczną i prawa społeczeństwa do informacji o osobach aktywnie działających na forum publicznym, cieszących się zainteresowaniem społecznym z uwagi na ich wpływ na kształtowanie życia publicznego i z tego względu podlegających szerszej krytyce społecznej i słabszej ochronie w sferze dóbr osobistych. Poza tym jako poseł miał prawo i obowiązek informować o swoich wątpliwościach co do tej kandydatury, w związku z posiadanymi przez siebie informacjami o podejrzeniach wobec powoda ze źródeł, których nie ujawni. Zarzucił też, że ciężar dowodu braku działania w obronie społecznie uzasadnionego interesu oraz braku rzetelnego i starannego zebrania i zweryfikowania źródeł materiału prasowego, spoczywa na powodzie na zasadzie art. 6 k.c. Zresztą powód nie wykazał, że informacje te są nieprawdziwe oraz, że działania pozwanego są bezprawne. Powód podtrzymał powództwo i zakwestionował powołanie się na immunitet parlamentarny, oceniając zachowanie pozwanego jako niezwiązane ze sprawowaniem mandatu, lecz jako formę niedopuszczalnej walki politycznej.

**Odniesie się do argumentów stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Stefan B. zmarł w dniu 5 kwietnia 2012 r. jako kawaler, bezdzietny, nie pozostawiając testamentu. W dacie otwarcia spadku żyła jego matka Ewa B. oraz trzech bracia: Piotr, Paweł i Jan. Ojciec spadkodawcy zmarł w 2010 r. Nikt z zainteresowanych nie odrzucił spadku. Natomiast Jan B. został uznany za niegodnego dziedziczenia po Stefanie B.

Kto i w jakich częściach dziedziczy po Stefanie B?

3. Przed zawarciem małżeństwa Tomasz i Beata B. sporządzili u notariusza intercyzę, mocą której wyłączyli w swoim małżeństwie wspólność majątkową. Rok po ślubie małżonkowie kupili wspólnie samochód osobowy.

**Do czyjego majątku należy ten samochód?
Proszę scharakteryzować małżeńskie umowy majątkowe.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 16

1. Wojciech T. odziedziczył po ciotce szereg ruchomości, w tym, używany serwis do kawy, który przedstawiał znaczną wartość, z czego Wojciech W. z racji swego wykształcenia nie zdawał sobie sprawy. Podczas studiów, w sytuacji przejściowych trudności finansowych, sprzedał serwis właścicielowi komisju za kwotę 200 zł. Po upływie roku Wojciech T. dowiedział się, że serwis ten był bardzo cennym, porcelanowym wyrobem. Wtedy udał się do komisju i chciał odebrać ten serwis, ale właściciel odmówił wydania go, proponując odkupienie za kwotę 2.500 zł.

Czy Wojciech T. może skutecznie podjąć kroki prawne w celu odzyskania serwisu, bądź uzyskania odszkodowania?

2. Michał O. miał dwie córki. Sporządził własnoręczny testament, w którym wyłączył jedną z córek od dziedziczenia. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku wydziedziczona zakwestionowała ważność testamentu podnosząc, iż przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują możliwości sporządzenia testamentu negatywnego.

Czy testament jest ważny?

Jakie są konsekwencje takiego rozrządzenia?

3. Jan T., pozostający w związku małżeńskim z Renatą T., prowadzi warsztat samochodowy stanowiący przedmiot majątku wspólnego (wspólność ustawowa). Jan T. zalega ze spłatą pożyczki na kwotę 50.000 zł, udzieloną mu na tę działalność w marcu 2012 r. przez Adama K. W związku z tym Adam K., w wyniku postępowania wszczętego w lipcu 2013 r., w styczniu 2014 r. uzyskał przeciwko Janowi T. nakaz zapłaty na ww. kwotę. Adam K. wystąpił obecnie o nadanie klauzuli wykonalności także przeciwko żonie Jana T. - Renacie T., która nie wyrażała zgody na zaciągnięcie tej pożyczki przez męża. Małżonkowie posiadają znaczny majątek w postaci wartościowych nieruchomości, ale Renata T. kategorycznie odmówiła spłacania zadłużenia męża.

Z jakiego majątku na podstawie tego nakazu Adam K. może prowadzić egzekucję przeciwko Janowi T.?

Jakie roszczenie służy Adamowi K. w wypadku ewentualnej bezskutecznej egzekucji?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 17

1. Anna P. wniosła powództwo o ustalenie nieważności czynności prawnej sprzedaży zajmowanego wraz dziećmi mieszkania, zawartej pomiędzy jej mężem a pozwanym, z uwagi na fakt, że w chwili zawierania tej umowy jej mąż znajdował się w stanie wyłączającym świadome oraz swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli, z uwagi na zaawansowaną chorobę alkoholową. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa, zarzucając brak legitymacji czynnej powódki, albowiem z powództwem takim może wystąpić jedynie osoba, która złożyła oświadczenie woli dotknięte wadą w postaci braku świadomości lub swobody, a jej mąż zmarł. Z ostrożności procesowej zarzucił, że stan zdrowia męża powódki nie wyłączał świadomości podejmowanej decyzji, co zresztą podlegało kontroli notariusza. Niezależnie od tego podniósł zarzut przedawnienia tego roszczenia z uwagi na upływ 2 lat od daty zawarcia tej umowy.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Wiktor Z. miał trzech synów: Andrzeja Z., Pawła Z. i Zdzisława Z. Wiktor Z. zmarł 5 stycznia 2009 r. Andrzej Z. zmarł 2 września 2006 r. Pozostawił żonę Elżbietę Z. oraz dwie córki: Annę Z. i Beatę Z. Paweł Z. zmarł 4 maja 2013 r. jako bezdzietny kawaler. W dniu 12 maja 2014 r. żona Wiktora Z. Marta Z. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po Wiktorze Z., Andrzeju Z. i Pawle Z. Spadkodawcy nie sporządzili testamentów.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Marek S. jest dłużnikiem alimentacyjnym wobec dziecka pozamałżeńskiego, ale pomimo wyroku sądowego z dnia 5.10.2013 r. nie wywiązuje się ze swojego obowiązku. Jednocześnie pozostaje w związku małżeńskim z Grażyną S., która prowadzi rozległą i dochodową działalność gospodarczą. Nadto małżonkowie posiadają znaczny majątek, ale Grażyna S. kategorycznie odmówiła przeznaczania jakichkolwiek środków z majątku wspólnego na spłatę tego rodzaju zobowiązań męża.

Z jakiego majątku na podstawie wyroku sądu można prowadzić egzekucję alimentów na rzecz pozamałżeńskiego dziecka Marka S.?

W sytuacji ewentualnej bezskuteczności egzekucji, jakie dalsze kroki prawne może podjąć matka dziecka dla wyegzekwowania tej należności?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 18

1. Powód Kazimierz T. wystąpił przeciwko Jerzemu L. o wydanie samochodu marki BMW. Podał, iż w dniu 25 maja 2014 roku spotkał się z pozwanym w celu prowadzenia negocjacji odnośnie sprzedaży mu przedmiotowego pojazdu za kwotę nie mniejszą niż 60.000 zł. Pozwany poczęstował go alkoholem, a ponieważ powód źle znosi alkohol i wypił za dużo, to spowodowało, iż pod wpływem presji pozwanego i alkoholu sprzedał pojazd za kwotę 30.000 zł, zawierając umowę na piśmie. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił, iż nie można mówić o zniesieniu niepoczytalności, skoro powód wypił tylko kilka kieliszków wódki.

Oceń sytuację prawną powoda.

2. Lesław N. sporządził własnoręczny testament, w którym ustanowił jedynym spadkobiercą córkę Moniką N. Jednocześnie zawarł klauzulę testamentową zawierającą sankcję w postaci wydziedziczenia syna Marcina N., jeśli ten nie powróciłby do wspólnego pożycia z małżonką. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Marcin N. wniósł o stwierdzenie dziedziczenia ustawowego. Podał, iż testament jest nieważny, bowiem nie może spełnić oczekiwań ojca, gdyż żona nie jest już zainteresowana wspólnym życiem małżeńskim.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Damian B. sprzedał samochód osobowy marki BMW 760Li, rocznik 2013, który stanowił składnik majątku wspólnego. Żona Damiana B. Urszula B. wniosła o ustalenie, że umowa jest nieważna, albowiem przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, ewentualnie o ustalenie że umowa jest bezskuteczna, gdyż nie wyraziła zgody na sprzedaż tego pojazdu. Poza tym zawsze sprzeciwiała się sprzedaży tego samochodu, a Damian B. nie uzyskał zezwolenia sądu na dokonanie tej czynności.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 19

1. Jacek K. wniósł o całkowite ubezwłasnowolnienie swojego brata Marka K. Podał, iż Marek K. choruje na chorobę psychiczną i wymaga intensywnego leczenia, którego odmawia, co może pogłębić chorobę. Ponadto bracia są współwłaścicielami kamienicy, którą odziedziczyli po rodzicach. Jacek K. nie jest w stanie porozumieć się z bratem co do sposobu zarządzania kamienicą. W tej sytuacji ubezwłasnowolnienie pozwoli korzystniej zarządzać majątkiem brata. Uczestnik postępowania Marek K. wniósł o oddalenie wniosku. Wyjaśnia, że sam załatwia wszystkie swoje sprawy. Utrzymuje się z renty i z tego co mu brat da z kamienicy. Przyznaje, że często nie może porozumieć się z bratem, ale tak było zawsze i to mu nie przeszkadza.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca pozostawił żonę i dwoje dzieci. W testamencie powołał jedynie żonę do połowy spadku, zaś pozostałą część spadku w ogóle nie rozporządził.

Sporządź projekt postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

3. Należność z tytułu niespłaconej pożyczki w kwocie 100.000 zł zaciągniętej przez Jana P. dnia 10.06.2004 r. Marek S. zamierza egzekwować z majątku wspólnego małżonków P. oraz z ich majątków osobistych. Elżbieta P. nie zgadza się na to podnosząc, że umowa jest nieważna, albowiem gdy jej mąż Jan P. zaciągał tę pożyczkę na prowadzenie działalności gospodarczej w ramach majątku wspólnego, ona się temu sprzeciwiała.

Oceń sytuację prawną Marka S. oraz Elżbiety P.

Czy sytuacja ta uległaby zmianie, gdyby udzielenie pożyczki miało miejsce po dniu 20 stycznia 2005 r.?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 20

1. Powód dochodzi od pozwanego zapłaty kwoty 100.000 złotych tytułem reszty ceny za zbytą w dniu 6 czerwca 2014 r., umową sporządzoną w formie aktu notarialnego, nieruchomość. Podnosi, iż w umowie strony ze względów podatkowych określiły cenę na kwotę 100.000 zł, chociaż faktycznie ustaliły ją na 200.000 zł. Po zawarciu umowy pozwany uiszczył tylko 100.000 zł i odmawia zapłaty reszty. Na okoliczność ustalenia ceny powód powołuje dowody z zeznań świadków, wydruki z poczty elektronicznej świadczące o poczynionych uzgodnieniach, a nadto dowód z opinii biegłego na okoliczność wartości tej nieruchomości. Pozwany temu zaprzecza. Twierdzi, iż powód w umowie potwierdził otrzymanie całej ceny sprzedaży, a dowodzenie, że cena sprzedaży była inna niż wyrażona w akcie, stanowiłoby obejście formy zastrzeżonej pod rygorem nieważności i wnosi o pominięcie wniosków dowodowych powoda. Natomiast dowód z opinii biegłego jest bezprzedmiotowy w niniejszej sprawie. Dlatego wnosi o oddalenie powództwa.

**Oceń zasadność stanowisk stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Bracia Paweł K. i Piotr K. dokonali umownego działu spadku w ten sposób, że wszystkie składniki majątku przejął Paweł K. i to bez obowiązku spłaty. Nadto Paweł K. zobowiązał się pokryć wszystkie długi spadkowe. Wierzyciel spadkodawcy wniósł o zasądzenie na jego rzecz solidarnie od Pawła K. i Piotra K. kwoty 50.000 zł. Piotr K. wniósł o oddalenie powództwa, powołując się na umowny dział spadku.

**Oceń sytuację prawną Pawła K. i Piotra K.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10.05.2014 r. zasądzono od Pawła T. na rzecz Jacka S. kwotę 100.000 zł. Paweł T. pozostaje w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej z Anną T.

**Oceń sytuację prawną Jacka S. w zakresie możliwości egzekucji z majątku
wspólnego małżonków Pawła i Anny T.**

**Jakie środki obrony służą Annie T. w celu uniemożliwienia, bądź ograniczenia
egzekucji z majątku wspólnego?**

**Na podstawie dodatkowych założeń przyjmij ustalenia faktyczne najkorzystniejsze
dla Anny T.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 21

1. W dniu 20 kwietnia 2011 r. Jan P. oznajmił Piotrowi S., że jest w bardzo trudnej sytuacji materialnej, a jego żona zapowiedziała, że popełni samobójstwo, jeżeli Piotr S. nie zrzeknie się roszczenia o zwrot pożyczonej kwoty 40.000 zł. W tym samym dniu Piotr S. złożył oświadczenie na piśmie, że zrzeka się części tego roszczenia, tj. kwoty 20.000 zł. W dniu 10 marca 2013 r. żona Jana P. chora na depresję, popełniła samobójstwo. W lipcu 2013 r. Piotr S. na piśmie złożył oświadczenie, że uchyla się od skutków oświadczenia woli z dnia 20 kwietnia 2011 r. złożonego pod wpływem groźby. Piotr S. zmarł w grudniu 2013 r. Pozwem z dnia 14 marca 2014 r. Anna S., jako jeden ze spadkobierców Piotra S., wniosła o ustalenie, iż czynność prawna z dnia 20 kwietnia 2011 r. jest nieważna. Jan S. wniósł o oddalenie powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Proszę omówić na wybranych przykładach skutki wady oświadczenia woli na gruncie prawa spadkowego i rodzinnego.

2. Spadkodawca sporządził testament, w którym powołał do spadku czworo swych dzieci: A, B, C i D. Dwoje z nich: C i D odrzuciło spadek, przy czym C ma dwoje małoletnich dzieci. A został uznany za niegodnego do dziedziczenia po spadkodawcy, ma córkę. Natomiast G jeszcze za życia spadkodawcy, ale po sporządzeniu niniejszego testamentu, zawarł z nim umowę o zrzeczeniu się dziedziczenia po zmarłym. W umowie tej nie zawarto żadnego zastrzeżenia co do dwojga dzieci G.

Sporządź projekt postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10.05.2014 r. zasądzono od Pawła T. na rzecz Jacka S. kwotę 100.000 zł. Paweł T. pozostaje w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej z Anną T.

Oceń sytuację prawną Jacka S. w zakresie możliwości egzekucji z majątku wspólnego małżonków Pawła i Anny T.

Jakie środki obrony służą Annie T. w celu uniemożliwienia, bądź ograniczenia egzekucji z majątku wspólnego?

Na podstawie dodatkowych założeń przyjmij ustalenia faktyczne najkorzystniejsze dla Marka S.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 22

1. 17-letni Paweł K. sprzedał swój rower Mateuszowi T. Rodzice Pawła K. już następnego dnia zażądali zwrotu roweru, gdyż został on sprzedany bez ich zgody. Mateusz T. odmówił wydania. Już po uzyskaniu przez Pawła K. pełnoletności jego rodzice wytoczyli powództwo o wydanie roweru.

**Ocen zaistniałą sytuację prawną.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Spadkodawca był dłużnikiem banku z tytułu kredytu, w chwili śmierci miał jeszcze do spłacenia 40.000 zł. Spadkobiercy ustawowi: żona i małoletni syn nie złożyli w ustawowym terminie żadnego oświadczenia w przedmiocie przyjęcia bądź odrzucenia spadku.

**Jak kształtuje się ich odpowiedzialność za wymieniony dług?
Omów zasady odpowiedzialności spadkobierców wobec wierzycieli spadkodawcy:
do chwili przyjęcia spadku, od chwili przyjęcia spadku do jego działu
oraz po dokonaniu działu spadku.**

3. Anna K. od roku pozostaje w nieformalnym związku z Mateuszem P., z którym jest w trzecim miesiącu ciąży i z którym chce jak najszybciej założyć rodzinę i zawrzeć związek małżeński. Przede wszystkim jednak chce doprowadzić do prawnego uregulowania pochodzenia dziecka poczętego, zgodnego z jego pochodzeniem biologicznym, co jest dla niej priorytetem w obecnej sytuacji. Niezależnie od tego od ponad roku i 2 miesiące przed Sądem II instancji toczy się postępowanie wywołane wniesieniem apelacji przez Jana K. od wyroku unieważniającego małżeństwo Anny K. i Jana K. Wyrok zaskarżył Jan K. w zakresie alimentów na rzecz małoletniego dziecka stron. Dlatego Anna K. zgłosiła się do kancelarii adwokackiej o udzielenie porady prawnej dla wyjaśnienia jej sytuacji oraz wskazania stosownych czynności prawnych, jakie powinna podjąć dla zrealizowania powyższych zamierzeń.

**Oceń sytuację prawną Anny K.
Jakiej porady prawnej powinien udzielić Annie K. radca prawny dla doprowadzenia do prawnego uregulowania pochodzenia poczętego przez nią dziecka, zgodnego z jego pochodzeniem biologicznym?**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 23

1. Spadkodawca, który miał czterech synów, pozostawił spadek o wartości 800.000 zł. W testamencie wydziedziczył jednego z nich, zarzucając mu hazard i złe prowadzenie się. Małoletnia córka wydziedziczonego wystąpiła przeciwko trzem spadkobiercom testamentowym swego dziadka o zachówek po nim.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Marek T., jako właściciel działki nr 83, domaga się ustanowienia służebności przejazdu i przechodu przez sąsiednią działkę nr 82 do drogi publicznej, gdyż jakkolwiek jego działka przylega do drogi, to zachodzi konieczność przejazdu wozem, który po deszczu staje się nieprzejezdny. Właściciel działki nr 82 Artur P. zarzuca, iż przejazd przez jego nieruchomość byłby dla niego bardzo uciążliwy, gdyż musiałby się odbywać przez jego podwórze, bezpośrednio przy oknach budynku, zaś do nieruchomości wnioskodawcy często jeżdżą duże samochody ciężarowe. Artur P. twierdzi także, że przystosowanie w/w wozu na działce nr 83 do właściwego użytku jest możliwe, chociaż przyznaje, że zapewne wymaga to znacznych nakładów inwestycyjnych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Małżonkowie Jacek i Ewa M. nie mogą mieć wspólnie dzieci. Dlatego za pośrednictwem agencji surogatek zawarli umowę z pozostającą w związku małżeńskim Renatą R., o poddaniu się przez nią zabiegowi medycznemu, polegającemu na jej zapłodnieniu nasieniem Jacka M. i wydaniu im dziecka gdy je urodzi, za kwotę 10.000 zł. Renata R. podczas pobytu w szpitalu legitymowała się dowodem osobistym Ewy M, by urodzić dziecko pod nazwiskiem Ewy M. Po porodzie sporządzono w USC akt urodzenia, w którym wpisano małżonków Jacka i Ewę M., jako rodziców dziecka. Po okresie pół roku okazało się, że to Renata R. urodziła dziecko. W toku wszczętego postępowania prokuratorskiego ustalono prawidłową więź emocjonalną Jacka i Ewy M. z dzieckiem, którzy przyznali się do zawarcia takiej umowy, ale prosili by im dziecka nie zabierać, tym bardziej, że ojcem dziecka jest Jacek M. Wyjaśnili też, że bezpłodność Ewy M. była przyczyną rozpadu jej pierwszego małżeństwa. Od wielu lat oczekują też w kolejce do adopcji, lecz bez większych szans, z uwagi na ich skromne dochody. Prokurator umorzył wobec nich postępowanie karne.

Oceń sytuację prawną małoletniego.

Jakie czynności prawne powinny zostać podjęte, aby Jacek i Ewa M. mogli zgodnie z prawem sprawować pieczę nad tym dzieckiem?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 24

1. Na portalu internetowym Komendy Głównej Policji w zakładce „poszukiwani” opublikowano informację o poszukiwaniu listem gończym Marka T., m.in. za czyn karalny z art. 161 § 1 k.k., to jest „narażanie bezpośrednio innej osoby na zarażenie wirusem HIV przez wiedzącego, że jest zarażony wirusem HIV”. W wyniku interwencji matki Marka T. pomyłka została usunięta w dniu następnym. W związku z tym Marek T., po ujęciu go przez Policję, wniósł do Sądu Okręgowego w W. pozew przeciwko Skarbowi Państwa - Komendantowi Komendy Głównej Policji o zapłatę kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych oraz o nakazanie zamieszczenia na stronie internetowej na okres dwóch miesięcy oświadczenia strony pozwanej o zaistniałej pomyłce, wraz z przeprosinami dla niego i jego rodziny. Zarzucił, że po tym ogłoszeniu zerwała z nim wszelkie kontakty jego dziewczyna oraz część znajomych. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając brak bezprawności swego działania, wyjaśniając, że błąd wyniknął z oczywistej omyłki pisarskiej polegającej na zamieszczeniu zamiast art. 160 § 1 k.k., art. 161 § 1 k.k., za co została pisemnie matka powoda już przeproszona. Wskazano też, że skoro powód uprzednio naruszał porządek prawny, a nadto unikał odpowiedzialności za przestępstwa, za które został skazany, nie mogło dojść do naruszenia jego dóbr osobistych na skutek krótkotrwałej omyłki, a na sposób w jaki postrzega powoda społeczeństwo miały wpływ jego własne działania. Zarzucono też, że żądanie zapłaty jest nieuzasadnione, a co najmniej nadmierne.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca pozostawił czworo dzieci: A, B, C i D. Sporządził testament własnoręczny, w którym częściowo rozporządził swym majątkiem, powołując A oraz B do połowy spadku. B został prawomocnym wyrokiem uznany za niegodnego dziedziczenia.

Proszę sporządzić projekt postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

3. Jan i Maria T. stanowili zgodne małżeństwo, przez cały czas mieszkali wspólnie. Jan T. często wyjeżdżał w celach zarobkowych do Niemiec. Był on hydraulikiem i wyjeżdżał zarobkowo na okres od dwóch do czterech tygodni. Z małżeństwa mieli dwoje dzieci: syna 7 lat oraz córkę 4 lata. Jan T., gdy wracał z pracy w Niemczech, w dniu 16.01.2014 roku uległ wypadkowi samochodowemu i musiał być hospitalizowany. W czasie prowadzonych badań lekarskich okazało się, że był on niepłodny. W tej sytuacji chciał sprawdzić swoje ojcostwo względem dzieci, ale żona odmówiła poddaniu się badaniom DNA oraz sprzeciwiła się badaniom dzieci w tym zakresie.

Oceń sytuację prawną małoletnich dzieci.

Jakie kroki prawne może podjąć Jan T. w zakresie zweryfikowania swego ojcostwa względem syna i córki?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 25

1. Anna T. w pozwie skierowanym przeciwko swej córce Marii Z., domaga się przeniesienia na swoją rzecz własności nieruchomości, którą w 2010 r. darowała córce. Powódka podnosi, że darowiznę odwołała z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanej, która po nabyciu własności nieruchomości nie zapewniała jej właściwej opieki, nieustannie się z nią kłóciła i wszczyniała awantury połączone z rękoczynami, po których złośliwie odłączała wodę i prąd. Pozwana, nie kwestionując przytoczonych faktów, wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że to matka często wywoływała konflikty na tle zarządu nieruchomością, a czasowe odłączanie mediów miały miejsce podczas koniecznych remontów. Niezależnie od tego pozwana wykazała, że stary dom stojący na podarowanej nieruchomości rozbudowała i wyremontowała, a poczynione przez nią nakłady przekraczają wartość darowanej nieruchomości.

Zaproponuj orzeczenie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca Jan R. zapisał swemu wnukowi Markowi K. zabudowaną nieruchomość o powierzchni 1000 m², której wartość wyczerpywała prawie cały majątek spadkowy. W dacie otwarcia spadku nieruchomość ta nie była już jednak własnością testatora, bowiem z wcześniejszą datą nabył ją w drodze zasiedzenia Wiktor T. Spadkobiercy ustawowi Jana R. wniesli o stwierdzenie nabycia spadku po nim z ustawy, zaś Marek K. domagał się stwierdzenia nabycia spadku na podstawie wskazanego testamentu.

Proszę sporządzić postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

3. Paweł T. uznał dziecko w dniu 12 marca 2011 r. W sierpniu 2013 r. podczas pobytu za granicą dowiedział się, że matka dziecka od 2004 r. pozostaje w związku małżeńskim, a powództwo o zaprzeczenie ojcostwa nie zostało wytoczone. Po powrocie do kraju w marcu 2014 r. udał się do biura porad prawnych, gdzie pouczono go, że wobec upływu terminu 6 miesięcy do wniesienia powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania albo wniesie takie powództwo z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności, albo też od razu zwróci się do prokuratora o wniesienie takiego powództwa na jego rzecz. Ponadto będzie mógł wnieść skargę o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem zasądzającym od niego alimenty na rzecz dziecka i domagać się zmiany tego wyroku przez oddalenie powództwa. W konsekwencji będzie mógł domagać się zwrotu wyegzekwowanych od niego alimentów.

Oceń sytuację prawną Pawła T. oraz odnieś się do trafności udzielonej porady prawnej.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 26

1. Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. uznał za bezskuteczną względem powódki Beaty M. umowę darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, zawartą dnia 28 lutego 2010 r. między pozwaną Anną K. a małżonkami Martą i Piotrem R. - w zakresie prawa przeniesionego przez Martę R.- w celu zaspokojenia wierzytelności powódki wobec Marty R. w kwocie 150.000 zł z odsetkami, stwierdzonej wyrokiem Sądu z dnia 4 kwietnia 2009 r. U podłoża tego rozstrzygnięcia legło ustalenie, że przedmiot darowizny stanowił wspólność ustawową małżeńską darczyńców, a zobowiązanie Marty R. nie powstało w wyniku czynności prawnej dokonanej za zgodą jej męża. Orzeczenie to zaskarżyły obie strony. Pozwana uznała za niedopuszczalne objęcie skargą paulińską w jakiegokolwiek części czynności dokonanej łącznie przez obu małżonków, w sytuacji, gdy tylko jeden z nich był dłużnikiem. Natomiast powódka domaga się uznania tej czynności w całości za bezskuteczną wobec obojga małżonków, a nie tylko wobec zadłużonego małżonka.

Oceń stanowisko stron i Sądu w sytuacji, gdy zobowiązanie Marty R. powstało po wejściu w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1691),.

2. Lesław Z. w pozwie wniesionym w dniu 15 stycznia 2014 r. przeciwko Markowi T. domaga się ustalenia, iż jest właścicielem bliżej określonego w pozwie samochodu marki Honda, który kupił w dniu 10 grudnia 2010 r. Wskazał, że w trakcie rutynowej kontroli drogowej w dniu 30 czerwca 2013 r., kiedy go zatrzymano, okazało się, że samochód ten ma przerobione numery nadwozia i silnika oraz że w dniu 1 grudnia 2010 r. został on skradziony pozwanemu Markowi T. W efekcie samochód został odebrany mu i zabezpieczony przez Policję do czasu wyjaśnienia sprawy.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij go.

3. W dniu 1 marca 2014 r. Wojciech G. wytoczył powództwo o unieważnienie uznania dziecka. Podał, że uznał dziecko w dniu 1 grudnia 2013 r., gdyż matka dziecka zapowiedziała, że jeśli nie złoży tego oświadczenia, to poinformuje jego żonę, że jest ojcem dziecka pozamałżeńskiego.

Zaproponuj rozstrzygnięcie.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 27

1. Sąd Okręgowy w C. wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. uznał za bezskuteczną względem powódki Beaty M. umowę darowizny spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, zawartą dnia 28 lutego 2010 r. między pozwaną Anną K. a małżonkami Martą i Piotrem R. - w zakresie prawa przeniesionego przez Martę R. - w celu zaspokojenia wierzytelności powódki wobec Marty R. w kwocie 150.000 zł z odsetkami, stwierdzonej wyrokiem Sądu z dnia 4 kwietnia 2009 r. U podłoża tego rozstrzygnięcia legło ustalenie, że przedmiot darowizny stanowił wspólność ustawową małżeńską darczyńców, a zobowiązanie Marty R. nie powstało w wyniku czynności prawnej dokonanej za zgodą jej męża. Orzeczenie to zaskarżyły obie strony. Pozwana uznała za niedopuszczalne objęcia skargą paulińską w jakiegokolwiek części czynności dokonanej łącznie przez obu małżonków, w sytuacji, gdy tylko jeden z nich był dłużnikiem. Natomiast powódka domaga się uznania tej czynności w całości za bezskuteczną wobec obojga małżonków, a nie tylko wobec zadłużonego małżonka.

Oceń stanowisko stron i Sądu w sytuacji, gdy zobowiązanie Marty R. powstało przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 162, poz. 1691).

2. Maciej H. w pozwie skierowanym przeciwko Damianowi F. i Tomaszowi R. domaga się ustalenia, iż bliżej określony w pozwie samochód marki BMW stanowi jego własność. Powód wykazuje, iż w dniu 3 czerwca 2014 roku zawarł umowę, stosownie do której kupił od Damiana F. w/w samochód, przy czym z dowodu rejestracyjnego wynikało, że Damian F. był jego właścicielem. Jak się okazało następnie, tydzień wcześniej Damian F. sprzedał ten sam samochód Tomaszowi R., jednakże samochód ten pozostał w jego posiadaniu, gdyż jednocześnie Tomasz R. oddał go Damianowi F. w użyczenie. Z tego też powodu Damian F. dysponował nadal dowodem rejestracyjnym, a do przerejestrowania samochodu na Tomasza R. nie doszło.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Do Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w R. zgłosili się 17 – letnia Anna C. matka 8-miesięcznej Magdy oraz 21-letni Jacek T., który oświadczył, że pragnie uznać dziecko.

Jak winien postąpić Kierownik USC?

Proszę scharakteryzować warunki i skutki uznania dziecka.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 28

1. Robert T. w pozwie skierowanym przeciwko Markowi S. domaga się zasądzenia kwoty 5.000 zł. Na uzasadnienie swego żądania powód przytacza, iż kwota ta stanowi równowartość pożyczki jakiej udzielił Pawłowi M., a następnie w wyniku wzajemnych rozliczeń stron została zawarta między powodem i pozwanym umowa, na mocy której dług został przejęty przez pozwanego. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa, zarzuca, iż Paweł M. nie wyraził na piśmie zgody na przejęcie długu przez niego i sprzeciwia się prowadzeniu dowodu z zeznań świadków na okoliczność, że do wyrażenia takiej zgody doszło.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Tomasz R. zawarł w dniu 10 maja 1985 r. z Heleną K. pisemną umowę sprzedaży działki o pow. 30 arów. Przez 27 lat uprawiał tam warzywa. Helena K. dowiedziała się, że w planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość ta została zakwalifikowana jako teren budowlany. W związku z tym 17 czerwca 2013 r. wystąpiła z roszczeniem windykacyjnym przeciwko Tomaszowi R. Pozwany broni się zarzutem zasiedzenia.

Oceń argumenty stron.

Jakie dodatkowe argumenty może podnieść pozwany dla oddalenia powództwa?

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Sąd oddalił powództwo, wytoczone w dniu 2 czerwca 2014 r., o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa małoletniej Anny N, urodzonej w dniu 28 grudnia 2013 r. Ustalił, że powód poznał pozwaną Beatę N. w październiku 2013 r., akceptując już wówczas fakt, że pozwana jest w zaawansowanej ciąży. Nadto Sąd ustalił, że dnia 7 stycznia 2014 r., powód uznał ojcostwo dziecka przed kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w K., a w dniu 14 stycznia 2014 r. strony zawarły związek małżeński. W ocenie Sądu powodowi nie przysługuje legitymacja czynna w procesie wytoczonym na podstawie art. 78 § 1 k.r.o., ponieważ w chwili uznawania ojcostwa nie miał żadnych wątpliwości, że nie jest biologicznym ojcem małoletniej, a ponadto nie było dopuszczalne uwzględnienie tego powództwa ze względu na upływ wskazanego w tym przepisie terminu. W następstwie ustalenia, że powód jeszcze przed uznaniem dziecka wiedział o nieistnieniu biologicznej więzi z dzieckiem, Sąd uznał, powołując się na art. 78 § 1 in fine k.r.o., iż bieg terminu do wytoczenia powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa rozpoczął się jeszcze przed złożeniem przez powoda oświadczenia o uznaniu ojcostwa.

Dokonaj oceny zasadności i motywów rozstrzygnięcia Sądu.

Oceń sytuację prawną małoletniej Anny N., również w sytuacji ewentualnego uwzględnienia powództwa.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 29

1. Grażyna D. w pozwie skierowanym przeciwko Damianowi F. i Tomaszowi R. domaga się uznania za bezskuteczną umowy, mocą której Damian F. przeniósł na Tomasza R. własność nieruchomości w wyniku odwołania darowizny tej nieruchomości, jaką Damian F. otrzymał od Tomasza R. rok wcześniej. Powódka podnosi, iż Damian F. jest jej dłużnikiem i na skutek przeniesienia na Tomasza R. własności nieruchomości stał się niewypłacalny. Pozwani zarzucają, że odwołanie darowizny było zgodne z prawem, gdyż obdarowany po otrzymaniu darowizny przestał się interesować darczyńcą, nie opiekował się nim w ciężkiej chorobie, pomimo że wcześniej taką opiekę świadczył. Niezależnie od tego pozwani wniesli o oddalenie powództwa, z uwagi na fakt, że nieruchomość tą Tomasz R. sprzedał Beacie H.

Wyjaśnij jakie przesłanki winny zostać zbadane i jakie orzeczenie winno, zależnie od poczynionych ustaleń, zapisać. Oceń sytuację prawną Grażyny D. w kontekście sprzedaży nieruchomości Beacie H.

2. Karol P. domaga się zasądzenia od Rafała T., właściciela nieruchomości sąsiedniej, odszkodowania stanowiącego wartość wyciętych przez pozwanego drzew, które rosły na nieruchomości stanowiącej współwłasność powoda. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że powód nie jest legitymowany biernie, albowiem jego udział we współwłasności wynosi tylko 1/10 część a nadto, że drzewa zacieniały jego nieruchomość i wyciął je za zgodą innego współwłaściciela, któremu wydał drewno.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Gdy doszło do uznania dziecka poczętego, matka dziecka zawarła następnie związek małżeński z innym mężczyzną niż ten, który uznał dziecko. Po uwzględnieniu powództwa o ustalenie bezskuteczności uznania przez mężczyznę, który uznał dziecko, matka dziecka wniosła o alimenty na to dziecko przeciwko swojemu mężowi.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Oceń sytuację prawną małoletniej dziecka w zakresie jego ojcostwa.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 30

1. Maria T. została przyjęta do szpitala w N. w celu przeprowadzenia u niej operacji. Przy przyjęciu do szpitala Maria T. podpisała dokument, w którym wyraziła zgodę na przyjęcie do szpitala i zgodę na zabieg, którego zakres został określony w dokumencie. W toku operacji zakres zabiegu rozszerzono. W procesie Maria T. domaga się solidarnie od szpitala w N. i operującego ją lekarza Jana P. 200.000 zł zadośćuczynienia za rozszerzenie bez jej zgody zakresu operacji. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa twierdząc, że badanie przeprowadzone u Marii T. po przyjęciu do szpitala wykazało konieczność przeprowadzenia zabiegu w pierwotnym zakresie, z możliwością jego rozszerzenia w toku zabiegu, o czym została ustnie poinformowana przez badającego ją lekarza Krzysztofa M. i podobnej treści informację przekazano jej ustnie w sali przedoperacyjnej, przy czym powódka sprawiała wrażenie, że informacje te zrozumiała i wyraziła zgodę na zabieg podstawowy i rozszerzony.

Proszę rozstrzygnąć spór i omówić charakter prawny zgody pacjenta na zabieg oraz omówić wymogi co do formy i skutki jej niezachowania.

2. Małżeństwo Anna M. i Jan M. na działce stanowiącej własność Matyldy S. (matki Anny M.) wzniesli budynek mieszkalny, w którym zamieszkują. Ich powództwo wytoczone przeciwko Matyldzie S. o zobowiązanie jej do przeniesienia na nich własności zajętej działki za odpowiednim wynagrodzeniem oparte na normie art. 231 k.c. zostało prawomocnie oddalone. Obecnie Anna M. i Jan M. w procesie przeciwko Matyldzie S. domagają się ustalenia, że służy im prawo zatrzymania i bezpłatnego użytkowania budynku, do czasu zwrotu im przez Matyldę S. nakładów poczynionych na budowę budynku, które wyliczyli na kwotę 600.000 zł. Pozwana nie sprzeciwia się zamieszkiwaniu przez powodów w budynku i nie wystąpiła przeciwko nim z roszczeniem windykacyjnym.

Czy powództwo może być uwzględnione?

Proszę omówić sposoby wykonania zobowiązania.

3. W sprawie z powództwa prokuratora o zaprzeczenie ojcostwa sąd z urzędu dopuścił dowód z badania DNA, jednak matka dziecka nie zgadza się na pobranie krwi dziecka.

Czy w takiej sytuacji sąd może oddalić powództwo?

Czy sąd może z urzędu wszcząć postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej matki dziecka celem ustalenia, czy brak zgody matki na pobranie krwi od dziecka w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa jest sprzeczne z dobrem dziecka i czy może zobowiązać matkę do poddania dziecka badaniu i pobraniu krwi, niezbędnych do wydania opinii?

Proszę omówić problematykę dowodów w sprawach o zaprzeczenie ojcostwa.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 31

1. Alicja K. darowała swojej siostrzenicy Katarzynie P. cenną kolekcję obrazów. Po kilku miesiącach od wydania kolekcji, z Alicją K. rozwiązana została umowa o pracę bez wypowiedzenia z powodu próby kradzieży na terenie firmy. Obecnie Alicja K. nie ma stałego zatrudnienia, utrzymuje się z zasiłku z opieki społecznej a nadto cierpi na depresję. W tej sytuacji pisemnie odwołała darowiznę domagając się zwrotu kolekcji. Katarzyna P. odmówiła deklarując okazjonalną pomoc finansową.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Maciej K. od kilku lat korzysta niemal codziennie ze ścieżki przez działkę Teresy N. skracając sobie drogę do stacji PKP. Teresa N. nie zgłaszała o to do niego pretensji. Pewnego dnia jednak Maciej K. zastał na ścieżce paliki zagradzające przejście, umieszczone tam na polecenie Teresy N.

Czy Maciejowi K. przysługuje ochrona przed tego rodzaju działaniami?

3. Strony są bezdzietnym małżeństwem pozostającym w faktycznej separacji. Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy obojga stron. Ponadto sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki tytułem alimentów kwoty po 300 zł miesięcznie. Jednocześnie na wniosek powódki postanowieniem z dnia 23 czerwca 2014 r. sąd udzielił zabezpieczenia przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty po 600 zł miesięcznie tytułem zaspokojenia potrzeb rodziny. Obie strony zaskarżyły apelacją niniejszy wyrok w zakresie orzeczenia o winie stron. Jednocześnie pozwany wniósł zażalenie na postanowienie zarzucając, że co do zasady zabezpieczenie nie może zmierzać do zaspokojenia roszczenia, natomiast w realiach niniejszej sprawy udzielone zabezpieczenie nawet przekracza alimenty zasądzone w wyroku.

Omów charakter obowiązku alimentacyjnego pomiędzy rozwodzącymi się małżonkami, w tym istotę zgłoszonego żądania powódki o udzielenie zabezpieczenia.

Oceń co było przedmiotem rozstrzygnięcia sądu w wydanych orzeczeniach, przesłanki i skutki tych orzeczeń.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 32

1. Strony zawarły umowę o roboty budowlane ustalając, że zmiana umowy będzie dokonywana w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Realizując umowę powód dokonał szeregu robót dodatkowych i w związku z tym przygotował projekt aneksu do umowy, którego pozwany nie podpisał. Pozwany nie zaakceptował również przedstawionego przez powoda kosztorysu. W procesie o zapłatę wynagrodzenia za roboty dodatkowe pozwany podniósł, że brak było podstaw do uznania, że nastąpiła zmiana umowy usprawiedliwiająca żądanie powoda o zasądzenie dodatkowego wynagrodzenia, a więc powód wykonał prace nie objęte umową na własne ryzyko. Powód natomiast podniósł, że pozwany nie płacąc za wykonane roboty dodatkowe bezpodstawnie się wzbogacił.

Oceń stanowisko stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Na samochodzie BMW, należącym do Damiana B., został ustanowiony zastaw, zabezpieczający pożyczkę w kwocie 50.000 zł, udzieloną Damianowi B. przez Pawła P. Zastawca przed spłatą pożyczki sprzedał samochód swej kuzynce, Aleksandrze C. Wierzyciel Pawła P. wniósł pozew o ustalenie nieważności powyższej umowy sprzedaży, powołując się na fakt ustanowienia zastawu. Pozwany, wnosząc o oddalenie powództwa, argumentował, że zastaw nie był wpisany do dowodu rejestracyjnego pojazdu.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Mąż matki dziecka wystąpił do sądu o zaprzeczenie ojcostwa dziecka pochodzącego z małżeństwa. Prawomocnym wyrokiem z dnia 24.02.2014 r. sąd uwzględnił powództwo. Natomiast wcześniejszym wyrokiem Sądu został on zobowiązany do alimentacji na rzecz dziecka, przy czym obecnie posiada zaległości co do świadczeń alimentacyjnych za okres od 1.08.2013 r. Obecnie mąż matki dziecka zamierza wnieść powództwo przeciwko dziecku i żonie o zwrot przekazywanych, bądź wyegzekwowanych od niego świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka. Natomiast żona zamierza nadal egzekwować zaległe alimenty.

Oceń zasadność stanowiska małżonków.

Oceń ważność czynności prawnych podejmowanych wcześniej przez męża matki, gdy występował on w roli przedstawiciela ustawowego dziecka.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 33

1. Powódka domagała się ustalenia nieważności umowy sprzedaży na rzecz Skarbu Państwa jej udziału we współwłasności nieruchomości, twierdząc, że sprzedając nieruchomość działała pod groźbą jej wywłaszczenia, gdyż w przypadku odmowy własność zostałaby odjęta na gorszych warunkach ekonomicznych, co stanowiło presję oraz wywołało brak swobody uniemożliwiającej podjęcie racjonalnej decyzji. Zgłosiła też żądanie ewentualne unieważnienia umowy z powołaniem się na przymusowe położenie.

Oceń zasadność roszczenia powódki.

2. Ryszard G. zawarł z Piotrem L. w dniu 4 lipca 2002 r. w zwykłej formie pisemnej umowę, stosownie do której Piotr L. zobowiązał się nabyć w imieniu własnym dla Ryszarda G. nieruchomość, zarządzać nią przekazując dochody Ryszardowi G., zaś na żądanie Ryszarda G. przenieść na jego rzecz własność tej nieruchomości. W pozwie skierowanym przeciwko Piotrowi L. Ryszard G. domaga się nakazania pozwanemu przeniesienia na niego własności nieruchomości przez pozwanego nabytej i wskazuje, iż pozwany, wbrew treści umowy, odmawia przeniesienia własności, pomimo że powód tego od niego żąda. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca nieważność umowy z dnia 4 lipca 2002 r. z uwagi na niezachowanie wymaganej prawem formy.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan W., pozostający w związku małżeńskim z Anną W., nie płaci ustalonych wyrokiem sądu alimentów na rzecz dwójki swoich dzieci w wieku 15 i 12 lat, a po wyjeździe za granicę jego obecne miejsce pobytu nie jest znane. W tej sytuacji Anna W. imieniem małoletnich dzieci wystąpiła o alimenty na ich rzecz przeciwko ich dziadkom ojczystym, pozywając ich solidarnie. Poza alimentami bieżącymi domagała się alimentów zaległych w wysokości zaległości alimentacyjnej Jana W. podkreślając, że wszelkie potrzeby dzieci zostały przez nią zaspokojone. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa zarzucając, że wnuki źle się do nich odnoszą. Zazaczyli też, że rodzice Anny W. są bardzo zamożnymi ludźmi, a ponadto skoro Anna W. pokryła wszelkie potrzeby dzieci, to nie powstał po ich stronie obowiązek alimentacyjny. W odpowiedzi Anna W. wskazała, że spełnia ona swój obowiązek alimentacyjny względem dzieci w całości poprzez osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie, natomiast utrzymując dzieci w całości, czyni to ponad swój obowiązek alimentacyjny, ponosząc te koszty tymczasowo za pozwanych i ich syna.

Oceń argumenty stron.

Czy powództwo może być uwzględnione?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 34

1. Powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratora Okręgowego w N. zadośćuczynienia w kwocie 100.000 zł wskazując, że wskutek uczestnictwa w długotrwałym procesie karnym, zainicjowanym przez pozwanego, a w którym został uniewinniony, doznał rozstroju zdrowia w postaci choroby psychicznej, czego konsekwencją jest całkowita niezdolność do pracy. Rozpoznanie choroby nastąpiło w 2007 r. Pozwany wnosił o oddalenie powództwa zarzucając brak bezprawności działania wywodząc, że uniewinnienie powoda w procesie karnym nie oznacza, iż powód nie dopuścił się czynu, o popełnienie którego był oskarżony, a nadto zarzucił, że choroba psychiczna nie jest normalnym następstwem uczestnictwa w długotrwałym procesie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Proszę omówić przesłanki roszczenia o ochronę dóbr osobistych.

2. Wierzytelność Tomasza R. wobec Damiana F. została zabezpieczona hipoteką obciążającą nieruchomość Damiana F. Powziawszy wiadomość, że dłużnik zamierza sprzedać obciążoną nieruchomość, wierzyciel wystąpił do sądu o zakazanie Damianowi F. tej sprzedaży do czasu spłaty wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Wywodził, iż dłużnik zobowiązał się, że nie będzie zbywał nieruchomości do czasu wygaśnięcia hipoteki.

Dokonaj oceny żądania wierzyciela.

Na czym polega istota hipoteki i co może być jej przedmiotem?

3. Pozwana wniosła o udzielenie zabezpieczenia przez zasądzenie od powoda, tytułem alimentów płatnych przez czas trwania procesu o rozwód, kwoty po 1.000 zł miesięcznie. Sąd Okręgowy wniosek oddalił w całości, stwierdzając, że dla uwzględnienia niniejszego wniosku konieczne jest uprawdopodobnienie co najmniej braku wyłącznej winy powódki w rozkładzie pożycia oraz, że pozostaje w niedostatku, jak również uprawdopodobnienie interesu prawnego w zabezpieczeniu. Dlatego wniosek podlegał oddaleniu na zasadzie art. 730¹ § 1 k.p.c.

Dokonaj oceny stanowiska Sądu Okręgowego.

Wskaż materialno prawne podstawy roszczenia zasądzenia alimentów co do świadczeń za okres do prawomocnego zakończenia sprawy o rozwód oraz co do świadczeń za okres po uprawomocnienia się wyroku orzekającego rozwód.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 35

1. 8-letni Adam Z. po wyjściu z posesji, gdzie zamieszkiwał, bez upewnienia się, czy może przekroczyć jezdnię, wbiegł na ulicę bezpośrednio pod nadjeżdżający samochód. Mimo podjętej próby, kierującemu pojazdem nie udało się ominąć małoletniego, co w konsekwencji skutkowało potrąceniem chłopca prawą stroną pojazdu i odrzucenie go kilka metrów dalej, a następnie przejechanie go kołami pojazdu. Z opinii biegłych nie można ustalić, czy śmierć chłopca nastąpiła już w wyniku potrącenia, czy dopiero w chwili przejechania go. W sprawie karnej ustalono, że kierowca miał niesprawne hamulce ręczne, ale to nie miało znaczenia dla zapobieżenia potrąceniu chłopca, natomiast mogło spowodować uniknięcie przejechania chłopca. W tej sytuacji doszło do uniewinnienia kierowcy za spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym. W sprawie o zadośćuczynienie wniesionej przez rodziców dziecka, pozwany zakład ubezpieczeń wniósł o oddalenie powództwa, z uwagi na fakt, że do zdarzenia doszło z wyłącznej winy poszkodowanego. Z ostrożności procesowej strona pozwana zgłosiła zarzut przyczynienia się poszkodowanego oraz przyczynienia się rodziców dziecka poprzez brak nadzoru.

**Oceń stanowiska stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Nieruchomość rolna Pawła P. nie ma dostępu do drogi publicznej, wobec czego Paweł P. wystąpił do sądu z wnioskiem o ustanowienie drogi koniecznej o szerokości 3 m po działce uczestnika Piotra C. Biegły sporządził dwa warianty przebiegu proponowanej drogi koniecznej. Pierwszy przewiduje przejazd po istniejącej drodze utwardzonej, przez działkę siedliskową - obok domu i zabudowań gospodarczych uczestnika - do pola wnioskodawcy, na długości 300 m. Drugi wariant przewiduje z kolei przejazd dłuższy – 1.500 m, ale wzdłuż działek ornych, po drodze polnej, nieutwardzonej. Wartość gruntu zajętego pod drogę konieczną w pierwszym wariantcie oszacowana została na 1.500 zł, a w drugim wariantcie na 3.000 zł. Wnioskodawca Paweł P. optuje za pierwszym wariantem opinii biegłego, podnosząc, iż dojazd potrzebny jest mu tylko w okresie prac polowych, zaś uczestnik sprzeciwia się obu wariantom opinii.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Marek P. znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. Zarabia jedynie 1.700 zł miesięcznie, ma na swoim utrzymaniu dwoje dzieci w wieku 8 i 5 lat, a ponadto jego żona jest w ósmym miesiącu ciąży i jej jedynym dochodem jest zasiłek dla bezrobotnych. W tej sytuacji Marek P., imieniem małoletnich dzieci, wystąpił z powództwem o alimenty przeciwko swojemu bratu Robertowi P., który znajduje się w bardzo dobrej sytuacji finansowej w związku z prowadzoną dochodową działalnością gospodarczą. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Omów zasady obowiązku alimentacyjnego pomiędzy rodzeństwem.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 36

1. Iwona T. dochodząc od właściciela wyciągu narciarskiego w B. zwrotu należności za niewykorzystane przez nią i członków rodziny karnety z dnia 2.02.2014 rok. podnosiła, że z uwagi na wiejący wiatr wyciąg był w tym dniu nieczynny już od godziny 12.00. Pozwany zarzucił, że w regulaminie wyciągu, przedstawianym do wglądu przy kasie, o którym jest też wzmianka na karnecie - widnieje informacja o braku uprawnienia do żądania zwrotu pieniędzy za zakupiony i niewykorzystany karnet, bez względu na okoliczności. Iwona T. zarzuciła, że regulamin nie został jej doręczony, zatem nie wiąże jej.

Rozważ stanowiska stron i wskaż możliwą podstawę uwzględnienia powództwa.

2. Małżonkowie K. mieszkają w dwupokojowym lokalu należącym do ich majątku wspólnego. Pewnego dnia, po kłótni małżonków, Marta K. pod nieobecność męża, zmieniła zamki w drzwiach i wyjechała do swych rodziców.

Czy mężowi Marty K. przysługuje ochrona posesoryjna?

3. Wyrokiem sądu zasądzono od Marka T. na rzecz małoletnich dzieci w wieku 5 i 3 lat alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie na każde. Marek T. alimentów nie płaci, gdyż wyjechał za granicę i jego obecne miejsce pobytu nie jest znane. W tej sytuacji matka małoletnich Anna T. ich imieniem wystąpiła o zasądzenie alimentów w tej wysokości solidarnie od rodziców Marka T. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa zarzucając, że skoro są zasądzone alimenty wyrokiem od ich syna, to nie można dochodzić od nich tego samego roszczenia, bo to doprowadziłoby do wzbogacenia Anny T. Poza tym zarzucili, że Anna T. może podjąć pracę, przez co zaspokoi potrzeby własne oraz dzieci, a opiekę nad dziećmi w tym czasie mogą przejąć jej rodzice, z którymi zamieszkuje. W odpowiedzi Anna T. wskazała, że stan zdrowia dzieci i ich wiek wymaga jej stałej opieki, przez co spełnia ona swój obowiązek alimentacyjny w całości. Pozwani ponadto zarzucili, że do czasu wyegzekwowania ustalonych dla nich kontaktów z wnukami, żądanie alimentów jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Oceń argumenty stron.

Czy powództwo może być uwzględnione?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 37

1. Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. zasądzono od Jacka A. i Piotra D. na rzecz Marty R. in solidum kwotę 50.000 złotych, przy czym Jacek A. ponosił odpowiedzialność z tytułu nienależytego wykonania umowy poprzez sprzedaż Marcie R. samochodu obarczonego wadą prawną, zaś Piotr D. z czynu niedozwolonego, polegającego na pośrednictwie w sprzedaży skradzionego samochodu. W pozwie Piotr D. dochodzi od Jacka A. połowy spełnionego na rzecz Marty R. świadczenia. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca niedopuszczalność rozliczeń regresowych przy odpowiedzialności in solidum.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadni je.

2. Anna P. miała ustanowione na swoją rzecz ograniczone prawo rzeczowe na nieruchomości własności Lesława D., w postaci użytkowania części działki, na której stoi garaż. Przez okres 12 lat Anna P. przebywała za granicą. Po powrocie do Polski wstawiła ponownie samochód do tego garażu, co stało się przyczyną wytoczenia przez Lesława D. przeciwko niej powództwa opartego o przepis art. 222 § 1 k.c.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Anna S., imieniem małoletniej Ewy S., wniosła powództwo przeciwko Markowi S. o zapłatę kwoty 8.000 zł, tytułem alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa oraz o alimenty bieżące w kwocie po 500 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podniosła, że na poczet kwoty 8.000 zł składa się pomoc finansowa udzielana przez brata, który zawsze realizował recepty, gdy dziecko było chore, opłaty za obiady w stołówce szkolnej, które opłacali jej rodzice, druga rata za kurs języka angielskiego, na które dziecko uczęszcza od trzech miesięcy oraz kwota 2.000 zł otrzymana od rodziców w prezencie na jej 30 - te urodziny, którą musiała przeznaczyć na utrzymanie dziecka, w związku z tym, że w tym czasie pozwany nie przyczyniał się w żadnym stopniu do utrzymania dziecka. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc m.in. zarzut przedawnienia roszczenia, a w wypadku uwzględnienia powództwa, domagał się rozłożenia zasądzonej należności na raty. W zakresie alimentów bieżących wniósł natomiast o oddalenie powództwa ponad kwotę 350 zł, gdyż po 150 zł miesięcznie zobowiązali się płacić na rzecz Ewy S. jego rodzice.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 38

1. Jan P. kupił w dniu 1.03.2012 r. w hurtowni materiałów budowlanych należącej do przedsiębiorcy Andrzeja T. towar o wartości 60.000 zł, za który zgodnie z umową miał zapłacić do 15.03.2012 r. Mimo wielokrotnych monitów Jan P. nie zapłacił, w związku z czym Andrzej T. wystąpił przeciwko niemu w dniu 13.03.2014 r. z pozwem o zapłatę 60.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15.03.2012 r. Jan P. wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, gdyż w jego ocenie roszczenie o zapłatę stało się wymagalne 1.03.2012 r.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Omów pojęcie wymagalności roszczenia i terminu spełnienia świadczenia dla świadczeń terminowych i bezterminowych.

2. Stanisław T. wytoczył powództwo posesoryjne przeciwko pozwanym Janowi L. i Markowi W. podnosząc, że wykopali oni bezprawnie głęboki dół, częściowo wchodzący na jego posesję. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa wskazując, iż zostali wynajęci do wykopania dołu przez Mateusza S. i działali według jego wskazówek, nie znając przebiegu granicy działek.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Władysław W. wniósł o zasądzenie solidarnie od Marek W. i Anny Z., tytułem alimentów, kwoty po 1.200 zł miesięcznie, gdyż nie posiada żadnych środków do życia, a pozwani, będąc jego dziećmi, winni są go alimentować. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zarzucili, że powód porzucił ich nieżyjącą już matkę, gdy byli jeszcze w wieku dziecięcym, a następnie przez wszystkie lata do ich usamodzielnienia się nie tylko nie kontaktował się z nimi, ale także nie łożył na ich utrzymanie. Postępowanie dowodowe potwierdziło podnoszone przez strony okoliczności oraz wykazało, iż powód jest schorowany, ma 60 lat, nie jest zdolny do jakiegokolwiek pracy oraz poza pozwanymi nie ma żadnej rodziny; Marek W. jest kawalerem, pracuje i zarabia około 2.500 zł miesięcznie, z czego dobrowolnie na swoje pozamałżeńskie dziecko przekazuje po 700 zł miesięcznie; Anna Z. z kolei pozostaje w związku małżeńskim, ma dwoje dorastających dzieci, jej dochód to około 1.800zł miesięcznie, a jej męża - około 3.200 zł miesięcznie, wraz z mężem spłaca kredyt hipoteczny w kwocie po 700 zł miesięcznie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 39

1. Po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Rejonowego w K. zasądzonego solidarnie od pozwanych Marka K., Wojciecha B. i Roberta P. zadośćuczynienie za pobicie Jana M., a przed zapłaceniem zasądzonego zadośćuczynienia poszkodowanemu, Marek K. wystąpił przeciwko Wojciechowi B. i Robertowi P. z powództwem o ustalenie, że za zobowiązania wynikające z powyższego wyroku odpowiada on jedynie w 20%, a pozwani w 80 %. Podniósł, że jego udział w popełnieniu tego czynu był znikomy, a prowodyrem był Wojciech B., zaś najaktywniejszy w zajściu był Robert P.

Czy powództwo może zostać uwzględnione?

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Andrzej i Aldona S. umową zawartą w formie aktu notarialnego podarowali swojej córce nieruchomość. Okazało się, że małżonkowie, których wpis prawa własności figurował w dziale II księgi wieczystej, nie byli w dacie wskazanej czynności prawnej właścicielami nieruchomości, jako że miesiąc wcześniej przenieśli jej własność na rzecz Grzegorza O., w drodze zamiany.

Czy córka Andrzeja i Aldony S. nabyła własność tej nieruchomości?

3. Jan P. w dniu 1.04.2014 r. wniósł powództwo przeciwko Rafałowi T. o zapłatę kwoty 14.400 zł z tytułu poniesionych przez niego kosztów utrzymania córki pozwanego w okresie od dnia 1.04.2010 r. do dnia 31.03.2012 r. W okresie tym pozwany niełożył na utrzymanie córki, pomimo zasądzonych alimentów wyrokiem sądowym z dnia 15.12.2009 r. w wysokości po 600 zł miesięcznie. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, a ponadto, że od czasu wydania wyroku jego możliwości majątkowe uległy zmniejszeniu, w szczególności od 1.06.2011 r., kiedy urodziło mu się dziecko z nowego związku. Co do zarzutu przedawnienia powód podniósł zarzut nadużycia prawa, albowiem pomoc tą świadczył nawet w wymiarze przekraczającym alimenty zasądzone wcześniej od pozwanego (konieczne, wysokie koszty leczenia związane z wypadkiem siostrzenicy). Dodał też, że czynił to kosztem utrzymania swojej rodziny, w tym dwojga małoletnich dzieci. Niezależnie od tego wskazał, że opóźnienie wniesienia tego powództwa wynikało z faktu, że pozwany wspominał mu, iż nie wyklucza zwrotu poniesionych przez niego wydatków.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Czy powód mógłby dochodzić kwoty wyższej, niż wynikającej z zasądzonych alimentów?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 40

1. Wiktor K. w pozwie skierowanym przeciwko Krzysztofowi N. domaga się zasądzenia odszkodowania za uszkodzenie jego samochodu - taksówki osobowej w kolizji drogowej. Do kolizji doszło, gdy powód zatrzymał samochód, wyłączył silnik i wysiadał, by wyjąć z bagażnika bagaż pasażera, a pozwany najechał na tył jego samochodu.

Wskaż jak kształtuje się odpowiedzialność za szkodę w wyżej omówionym wypadku i przedstaw zasady odpowiedzialności za szkody powstałe w wypadkach drogowych.

2. Rodzeństwo Marek, Jan i Anna są współwłaścicielami po 1/3 części nieruchomości zabudowanej jednopiętrowym domem. Marek zajmuje parter, Jan piętro, a Marta wyprowadziła się do męża. Dom posiada strych oraz cztery jednakowe piwnice, z których trzy zajmuje Marek, a jedną Jan. Przy domu usytuowane są nadto dwa garaże, każdy z braci zajmuje po jednym z nich. Marek złożył wniosek o zniesienie współwłasności przez przyznanie mu całej nieruchomości ze spłatą na rzecz Jana i Anny. Jan wnioskował o ustanowienie odrębnej własności lokali. Anna natomiast domagała się jedynie spłaty na jej rzecz.

Proszę ocenić żądania, zaprojektować orzeczenie i uzasadnić je.

3. Zosia P. lat 7 jest pozamałżeńskim dzieckiem Jana K. i Marty P. Z uwagi na wyjazd za granicę Jana K., sąd zawiesił jego władzę rodzicielską na wniosek Marty P. Pomimo zgodnych ustaleń, od pewnego czasu Marta P. zaczęła ograniczać kontakty Jana K. z córką na skype, a podczas jego przyjazdów do Polski wręcz uniemożliwiać jakiegokolwiek kontakty. Zosia jest bardzo przywiązana do ojca i tęskni za nim, jak i ojciec pragnie utrzymywać kontakty z córką. Jan K. próbuje odwiedzać córkę, ale matka Marta P. nie wpuszcza go do domu. Marta P. powiadomiła także dyrektora szkoły, do której uczęszcza Zosia, że nie życzy sobie kontaktów Jana K. z córką na terenie szkoły, a z uwagi na sądowe uregulowanie władzy rodzicielskiej jedynie ona decyduje o zakresie i formie tych kontaktów.

Oceń sytuację prawną Jana K. w zakresie kontaktów z córką oraz zapewnienia ich wykonywania.

Proszę scharakteryzować związek między osobistą stycznością rodziców z dzieckiem, a ich władzą rodzicielską nad nim.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 41

1. W czasie pościgu za przestępcą Tomaszem R. doszło do strzelaniny między nim a policją. W wyniku rykoszetu jeden z pocisków wystrzelonych przez policjanta ranił przechodzącego ulicą rencistę Stanisława K., który doznał szeregu obrażeń ciała. W pozwie Stanisław K. dochodzi solidarnie od Skarbu Państwa - Komendy Wojewódzkiej Policji w K. oraz Tomasza R. zadośćuczynienia i odszkodowania. Wskazuje, że Tomasz R. ponosi odpowiedzialność z czynu niedozwolonego. Natomiast odpowiedzialność Skarb Państwa oparta jest na zasadzie słuszności, gdyż powód znajduje się w trudnej sytuacji życiowej, nie ma na leczenie, a uzyskanie odszkodowania od Tomasza R. jest wątpliwe z uwagi na brak majątku oraz stałego źródła dochodu. Tomasz R. wniósł o oddalenie powództwa, gdyż między jego zachowaniem a szkodą brak jest adekwatnego związku przyczynowego, zaś Skarb Państwa wnosząc o oddalenie powództwa podnosi, że zachowanie policji nie było bezprawne, a brak jest podstaw do przyjęcia odpowiedzialności na zasadzie słuszności, skoro jest inna osoba odpowiedzialna.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Maria T. w pozwie skierowanym przeciwko Janowi P. domaga się zakazania pozwanemu przejeżdżania i przechodzenia przez jej nieruchomość i wykazuje, że pozwany w taki sposób korzysta z jej nieruchomości od 20 lat bez tytułu prawnego. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że jesienią i zimą jedyna droga do jego nieruchomości staje się nieprzejezdna, co zmusza go do przejazdu i przechodzenia przez nieruchomość powódki. Nadto pozwany twierdzi, że korzystając z nieruchomości powódki od 20 lat, bez jakiegokolwiek jej sprzeciwu, nabył prawo przejazdu i przechodu.

Rozważ zasadność powództwa i obrony.

3. Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego powiadomiła sąd opiekuńczy o przyjęciu porzuconego noworodka o nieznanej tożsamości, a przywiezionego do niej przez policję.

Oceń sytuację prawną małoletniego dziecka.

Wskaż, jakie czynności winien podjąć sąd opiekuńczy?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 42

1. Jan C. rencista, klient instytucji parabankowej, która zbankrutowała, wniósł do sądu pozew przeciwko Skarbowi Państwa o zasądzenie kwoty 100.000 zł z odsetkami od daty doręczenia odpisu pozwu, tytułem odszkodowania w wysokości stanowiącej równowartość kwoty złożonej na lokacie w tej instytucji. Podkreślił, że wpłacona kwota stanowiła oszczędności całego życia, pobierał niską rentę, a wysokie oprocentowanie deklarowane przez tą instytucję, miało według niego zapewnić mu w szybkim czasie dodatkowe źródło. W uzasadnieniu podniósł, że do wyrządzenia przez stronę pozwaną szkody finansowej przyczyniły się zaniechania i błędy ze strony organów władzy publicznej, a w tym brak informacji o dużym ryzyku tego typu inwestycji. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzucając, że wskazana instytucja para bankowa nie jest jednostką Skarbu Państwa, a powód dysponował swoimi środkami na własna ryzyko.

Oceń argumenty stron oraz zajmij stanowisko co do zasadności tego typu żądania i uzasadnij je.

2. W pozwie wniesionym do Sądu Rejonowego powód twierdził, że na podstawie umowy zawartej z pozwanym, wspólnie z nim jako właścicielem gruntu, wybudował dom murowany, którego wartość przekracza 400.000 zł. W umowie tej pozwany jako właściciel zobowiązał się przenieść na powoda własność nieruchomości i części budynku. Powód obecnie zgłasza roszczenia dlatego, że pozwany nie chce zrealizować swego zobowiązania mimo, że powód w rzeczywistości zajmuje połowę budynku i korzysta z nieruchomości w zakresie koniecznym do korzystania z budynku.

Jakie roszczenie przysługuje powodowi i na jakiej podstawie?

3. Z uwagi na rażące zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich przez Martę i Józefa C., sąd ograniczył im władzę rodzicielską nad 8-miesięcznym Mateuszem C. przez umieszczenie małoletniego w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Do sądu zgłosili się krewni matki dziecka, deklarując chęć przysposobienia małoletniego.

Czy w tej sytuacji sąd opiekuńczy powinien podjąć jakieś dalsze czynności?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 43

1. Anna T. w pozwie skierowanym przeciwko Wiktorowi K. domaga się zasądzenia odszkodowania oraz zadośćuczynienia za następstwa obrażeń jakich doznała w wyniku wypadku spowodowanego przez pozwanego, który otwierając drzwi od samochodu uderzył ją, gdy omijała stojący na poboczu samochód pozwanego. Pozwany wniósł o oddalenia powództwa, zarzucając, że w związku z awarią samochodu musiał zatrzymać się na poboczu, i wtedy powódka, nie zachowując należytej ostrożności, najechała na niego gdy wysiadał z samochodu. Dlatego, wobec faktu, że powódka nie udowodniła jego winy, powództwo podlega oddaleniu.

Oceń argumenty stron.

Wskaż jak kształtuje się odpowiedzialność za szkodę w wyżej omówionym wypadku.

2. Jan T. zawarł w dniu 2.06.2014 r. umowę pożyczki z Wojciechem K. na mocy której przeniósł na pożyczkobiorcę własność 50.000 zł. Umowa została zawarta na okres lat pięciu. Jednocześnie dający pożyczkę zażądał od pożyczkobiorcy zabezpieczenia swojej wierzytelności poprzez zawarcie drugiej umowy, na mocy której Wojciech K. przeniósłby na Jana T., do czasu zwrotu pożyczonej sumy, własność swojej nieruchomości. Jan T. zobowiązałby się natomiast, że po zwrocie pożyczonej sumy, przeniósłby własność nieruchomości z powrotem na Wojciecha K.

Czy takie zabezpieczenie jest dopuszczalne?

Wskaż sposoby zabezpieczenia wierzytelności?

3. Wyrokiem rozwodowym sąd powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej matce, ograniczając władzę rodzicielską ojca do współdecydowania w istotnych sprawach w stosunku do osoby dziecka oraz uregulował kontakty ojca z dzieckiem. Na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej, o co ubiega się matka dziecka, wymagana jest pisemna zgoda obojga rodziców, ale ojciec zgody tej odmawia, zarzucając, że matka dziecka utrudnia realizowanie orzeczonych przez sąd kontaktów. Natomiast matka dziecka zarzuca, że postawa ojca dziecka uniemożliwia zagraniczne wyjazdy wakacyjne finansowane przez jej ojca.

Czy matka dziecka może w drodze sądowej uzyskać możliwość otrzymania paszportu dla dziecka?

Proszę wskazać sądowy sposób rozstrzygnięcia zaistniałego i mogących powstać w przyszłości sporów pomiędzy rodzicami w zakresie prawa do kontaktów.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 44

1. Powódka wystąpiła przeciwko Markowi P. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną podnosząc, że jej dłużniczka Marta P. działając w porozumieniu z synem (pozwany) w celu pokrzywdzenia powódki, sprzedała Markowi P. nieruchomość, a uzyskane środki ukryła i przez to stała się niewypłacalna. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa kwestionując w pierwszej kolejności pokrzywdzenie wierzyciela, wskazując na ekwiwalentność zaskarżonej czynności prawnej, w związku z tym na możliwość zaspokojenia się z kwoty uzyskanej ze sprzedaży. Po drugie zarzucił, że powódka nie udowodniła, że miał on jakąkolwiek wiedzę o zamiarach matki przeciwdziałania egzekucji, a wręcz przeciwnie celem tej czynności miało być uzyskanie środków na spłatę tej wierzytelności. Po trzecie wskazał również na możliwość częściowego zaspokojenia wierzytelności z innej nieruchomości dłużniczki. Niezależnie od tego zarzucił brak legitymacji biernej, albowiem przedmiotową nieruchomość przed rokiem zamienił z Marią i Janem małżonkami T. Powódka stwierdziła, że brak po stronie pozwanego przedmiotu sprzedaży nie wyłącza legitymacji biernej pozwanego.

**Oceń argumenty stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Tomasz R. w pozwie skierowanym przeciwko Beacie M., domaga się dopuszczenia go do współposiadania nieruchomości stanowiącej własność stron po 1/2 części, a w szczególności wydzielenia mu do wyłącznego użytkowania połowy ogrodu na tej nieruchomości. Beata M. wnosi o oddalenie powództwa zarzucając, że takie wydzielenie w istocie prowadziłoby do zniesienia współwłasności, to zaś jest niedopuszczalne, gdyż współwłasność związana jest z odrębną własnością lokali należących do stron w budynku na tej nieruchomości położonym. Dlatego też dopóki trwa ta własność, żaden współwłaściciel nie może wyłącznie korzystać z żadnej części wspólnej nieruchomości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Beata L. wniosła do sądu opiekuńczego wniosek o rozstrzygnięcie w istotnych sprawach dziecka, o wyrażenie przez rodziców zgody na dokonanie zabiegu przerwania ciąży przez ich córkę, podkreślając wyjątkową pilność sprawy. Wskazała bowiem, że jej córka, 17-letnia Anna L. jest w 7 tygodniu ciąży i ma poważną wadę wzroku, które to schorzenie stanowi zagrożenie dla zdrowia kobiety ciężarnej, zwłaszcza w tak młodym wieku. Podkreśliła też, że córka za rok będzie zdawała maturę, a zaistniała sytuacja może praktycznie uniemożliwić odpowiednie przygotowanie do egzaminu, którego wynik miał mieć decydujące znaczenie dla realizacji jej planów na przyszłość. Anna L. nie została przyjęta do szpitala, ponieważ pomimo pisemnej zgody na dokonanie zabiegu, wyrażonej przez nią i przez jej matkę, jej ojciec nie zgodził się na to, deklarując natomiast pomoc finansową w nauce dla córki.

**Oceń sytuację prawną małoletniej Anny L.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 45

1. W czasie zderzenia w wypadku komunikacyjnym zginęła Anna T., żona prowadzącego samochód Piotra T., pozostająca z nim we wspólnocie majątkowej. W pozwie skierowanym przeciwko PZU S.A. małoletnie dzieci zmarłej, z powołaniem się na zawartą ze współsprawcą wypadku umowę ubezpieczenia OC, dochodzą odszkodowania i renty z powodu śmierci matki. Strona pozwana uznała powództwo co do zasady. Podniosła, iż ojciec małoletnich przyczynił się w połowie do wypadku, co uzasadnia zmniejszenie w tym stopniu wysokości odszkodowania. Sąd ustalił, iż istotnie Piotra T. przyczynił się w 50% do wypadku.

Oceń zasadność obrony pozwanego zakładu ubezpieczeń.

2. W pozwie wniesionym przeciwko Barbarze J., Tadeusz W. domaga się zniesienia służebności przejazdu przez jego nieruchomości, ustanowionej na rzecz nieruchomości stanowiącej własność pozwanej. Podnosi, iż służebność ta nie ma obecnie i już w chwili jej ustanowienia nie miała żadnego znaczenia dla nieruchomości władnącej.

Rozważ sytuację i wskaż podstawy rozstrzygnięcia z ich wyjaśnieniem.

3. Paul K. w dniu 14.07.2013 r. wniósł wniosek o oddanie dziecka zarzucając, że zostało ono, bez jego wiedzy, po zakończeniu roku szkolnego w dniu 20.06.2012 r. zabrane przez matkę dziecka z Francji, gdzie wspólnie mieszkali i wywiezione do Polski. Uczestniczka wniosła o oddalenie wniosku zarzucając, że nie wróci do męża, a skoro dziecko jest z nią bardziej związane, to istnieje poważne ryzyko, że oddanie syna naraziłoby go na szkodę psychiczną i postawiłoby w sytuacji nie do zniesienia. Dodała też, że syn podjął naukę szkolną w Polsce, przystosował się do nowego środowiska, uczęszcza do trzeciej klasy i nie chce wracać do poprzedniej szkoły. Nadmieniła też, że mąż faktycznie nie opiekował się dzieckiem, a nawet po zabraniu dziecka na początku ten stan zaaprobował.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Na podstawie powyższego stanu faktycznego omów relacje pomiędzy przepisami Konwencji haskiej o cywilnych aspektach uprowadzenia dziecka za granicę, a przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Bruksela II bis).

W szczególności wskaż jakie czynności powinien podjąć sąd kraju do którego uprowadzono dziecko oraz sąd kraju skąd uprowadzono dziecko, w wypadku ewentualnego oddalenia wniosku o wydanie.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 46

1. Strony zawarły umowę o wykonanie prac remontowych, w której wykonawca zobowiązał się wykonać elewację budynku w terminie do 15 listopada 2013 r. W umowie zastrzeżono, że w wypadku opóźnienia w oddaniu elewacji po terminie wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 300 złotych za każdy dzień opóźnienia. Na skutek nadejścia silnych mrozów na początku listopada, wykonawca nie dotrzymał terminu umownego. Elewacja została oddana dopiero w dniu 1 grudnia 2013 r. Zamawiający dochodzi od wykonawcy kar umownych w kwocie 3.000 złotych. Pozwany wykonawca wnosi o oddalenie powództwa i podnosi, iż niedotrzymanie terminu zakończenia robót było przez niego niezawinione, gdyż ich wykonanie uniemożliwiły wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne.

Odniesie się do argumentacji stron i zaproponuj orzeczenie.

2. Powód domagał się eksmisji pozwanych z pasa gruntu o powierzchni ok. 300 m² zlokalizowanego bezpośrednio przy granicy działek stron, w obszarze zagroczonym przez pozwanych starym płotem. Argumentował, że wedle wskazań zbywcy, od którego nabył własność nieruchomości w 2006 r., granica jego nieruchomości z działką pozwanych przebiega po linii starych drzew, w odległości 10 m od ogrodzenia - po stronie pozwanych, a zatem sporny obszar należy do działki powoda. Pozwani oponowali co do żądania pozwu i podnosili, że nieruchomość użytkują w granicach swej własności, właśnie do linii ogrodzenia, a z poprzednikiem prawnym powoda nie mieli sporów sądowych.

Oceń źródło konfliktu i charakter sporu oraz zaproponuj rozstrzygnięcie.

3. Wszczęto z urzędu postępowanie o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców 4-letniej Anny P. Ojciec małoletniej od 2 lat odbywa karę pozbawienia wolności w wymiarze 4 lat za kradzież. Przed osadzeniem w zakładzie karnym zajmował się dzieckiem. Natomiast matka dziecka cierpi na chorobę psychiczną, w wyniku której często opuszcza mieszkanie pozostawiając dziecko bez jakiegokolwiek opieki i nie zapewniając mu wyżywienia, często bije córkę. Dziecko jest wycieńczone, a jego waga jest znacznie obniżona w stosunku do norm wiekowych. Matka i ojciec uważają, że nie ma podstaw do pozbawienia ich władzy rodzicielskiej. Ojciec dziecka deklaruje, że po opuszczeniu zakładu karnego chce sprawować pieczę nad dzieckiem.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i je uzasadnij.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 47

1. Jan P. w pozwie skierowanym przeciwko Marcie K. domaga się zasądzenia kwoty 1.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 29 lutego 2013 r. Powód przytacza, że udzielił pozwanej pożyczki w wysokości 5.000 zł, która miała być zwrócona w terminie do 29 lutego 2013 r. Pozwana nie zwróciła pożyczki w terminie, a gdy ze znacznym opóźnieniem wpłaciła kwotę 5.000 zł, powód zaliczył z wypłaconej mu kwoty 1.500 zł na zaległe odsetki, zaś na należność główną pozostającą kwotę 3.500 zł. Pozwana wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że zwracając kwotę 5.000 zł zaznaczyła, iż wpłaca należność główną, co wykluczało możliwość zaliczenia przez powoda części tej kwoty na poczet odsetek, nadto nie miała w stosunku do powoda żadnych innych długów, a zatem przepisy kodeksu cywilnego o zaliczeniu zapłaty nie mogły znaleźć zastosowania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Stanisław i Maria małżonkowie N. po podpisaniu aktu notarialnego zawierającego umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży, na mocy której kupili lokal mieszkalny z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu pod budynkiem, prosili notariusza, by w tym samym dniu sporządził umowę darowizny, na mocy której chcą powyższy lokal darować wnuczce.

Czy notariusz sporządzi taką umowę?

W jaki sposób ustanawia się odrębną własność lokali?

3. Opiekun prawny dokonał w formie aktu notarialnego, imieniem podopiecznego, zbycia jego udziału we własności nieruchomości, bez uprzedniego zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie tej czynności. Pomimo zatwierdzenia tej czynności przez sąd opiekuńczy w toku postępowania wykonawczego, po przedstawieniu jej przez opiekuna prawnego w sprawozdaniu rocznym z wykonywanej opieki, a nawet pomimo późniejszego zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie tej czynności, sąd wieczystoksięgowy odmówił dokonania wpisu na podstawie przesłanego przez notariusza aktu notarialnego i dołączonych do niego w/w decyzji sądu opiekuńczego.

Czy decyzje sądu były prawidłowe?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 48

1. Wyrokiem z dnia 15 lipca 2013 r. sąd zasądził od pozwanego Wiktora K. na rzecz powódki Marioli P. kwotę 10.000 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2013 r. Sąd ustalił, że na podstawie umowy pożyczki zawartej w dniu 13 listopada 2012 r. w formie aktu notarialnego powódka pożyczyła pozwanemu kwotę 10.000 zł. Ponadto w umowie strony uzgodniły, że pozwany do dnia 10 stycznia 2013 r. zwróci powódce pożyczoną sumę, a wszystkie ewentualne umowy modyfikujące zostaną zawarte w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Wprawdzie w dniu 31 grudnia 2012 r. strony na piśmie przesunęły termin zwrotu pożyczki do dnia 15 marca 2014 r., jednak umowa ta jest nieważna, bowiem - tak jak umowa pierwotna - winna zostać zawarta w formie aktu notarialnego.

Czy stanowisko sądu jest trafne?

2. Marek P. jest właścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem, którego ściana przylega bezpośrednio do granicy nieruchomości sąsiedniej. Dokonując modernizacji budynku, po uzyskaniu stosownego pozwolenia na prace budowlane, na ścianie tej wybudował balkon znajdujący się już nad nieruchomością sąsiednią należącą do Józefa T. Józef T. domaga się nakazania Markowi P. usunięcia tego balkonu znad jego nieruchomości.

Oceń zasadność roszczenia.

Jakie okoliczności faktyczne sąd powinien ustalić?

3. Mariola W. uzyskała zezwolenie sądu opiekuńczego na zawarcie małżeństwa w wieku 16 lat i 6 miesięcy, gdyż była w ciąży z 22 letnim Jackiem W. Dziecko urodziło się 3 miesiące po zawarciu małżeństwa. Czy Mariola W. pozostaje pod władzą rodzicielską swoich rodziców ?

Komu służy władza rodzicielska nad dzieckiem, które Mariola W. urodziła po zawarciu związku małżeńskiego?

Proszę podać co obejmuje władza rodzicielska.

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 49

1. Ryszard G. w pozwie skierowanym przeciwko Ilonie K. domaga się zasądzenia kwoty 100.000 zł tytułem zapłaty ceny za sprzedaną nieruchomość. Pozwana przyznaje istnienie długu, jednak zarzuca, że powód zawarł z Martą S. umowę, stosownie do której Marta S. przejęła ten dług, a na przejęcie to pozwana wyraziła ustnie zgodę. Powód nie przeczy zawarciu takiej umowy, jednak przeczy, by pozwana kiedykolwiek wyraziła zgodę na takie przejęcie. Sprzeciwia się również prowadzeniu dowodów z zeznań świadków na tę okoliczność, a nadto zarzuca, że gdyby nawet doszło do złożenia takiego oświadczenia, to nie mogło ono być złożone w formie ustnej, a zatem było nieważne.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan P. domaga się zniesienia współwłasności domu jednorodzinnego przez przyznanie mu go na wyłączną własność za stosowną spłatą na rzecz drugiego współwłaściciela Piotra K. Podnosi, że w domu tym zamieszkuje od wielu lat, podczas gdy uczestnik Piotr K. mieszka w innej miejscowości i jest człowiekiem majątnym. Żąda przy tym obniżenia spłaty do 30 % jej wysokości i rozłożenia jej na raty na 20 lat wykazując, że jest rencistą, a jego renta z trudem wystarcza na konieczne utrzymanie. Piotr K. nie chce domu na własność, chociaż posiada stosowne środki na pełną spłatę udziału Jana P. Natomiast wnosi o dokonanie sprzedaży nieruchomości stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego i o podział uzyskanej kwoty. Sprzeciwia się przyznaniu domu na własność Janowi P. wskazując, że nawet uiszczenie obniżonej spłaty w proponowanych ratach jest wątpliwe, a niezależnie od tego nie godzi się ani na obniżenie spłaty, ani na jej rozłożenie na raty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Małoletni Adam B. lat 14 jest chory psychicznie i w związku z tym nie jest w stanie pokierować swoim postępowaniem, ale nie jest ubezwłasnowolniony. Mieszka z matką, której przysługuje władza rodzicielska. Z uwagi na konieczność załatwienia rodzinnych spraw majątkowych matka Adama B. zwróciła się do sądu o ubezwłasnowolnienie syna i o ustanowienie jej prawną opiekunką syna.

Czy wniosek może być uwzględniony?

Czy w wypadku uwzględnienia wniosku o ubezwłasnowolnienie zakres władzy rodzicielskiej matki Adama B. zostanie ograniczony?

PRAWO CYWILNE MATERIALNE ORAZ RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 50

1. Jan W. w pozwie skierowanym przeciwko Pawłowi R. domaga się zasądzenia kwoty 18.000 zł tytułem kary umownej z tytułu niewykonania umowy. Pozwany zarzuca, że powód nie poniósł żadnej szkody, a nadto żądanie kary umownej jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Z ostrożności procesowej zarzucił, że powód może ewentualnie domagać się kary w kwocie proporcjonalnej do części, w jakiej zobowiązanie nie zostało wykonane oraz w zależności od stopnia zawinienia Jana W.

**Oceń zasadność obrony pozwanego.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Damian F. w pozwie skierowanym przeciwko Urszuli D., domaga się dopuszczenia go do współposiadania nieruchomości stanowiącej współwłasność stron, a w szczególności wydzielenia mu do wyłącznego użytkowania połowy ogrodu na tej nieruchomości. Urszula D. wnosi o oddalenie powództwa zarzucając, że takie wydzielenie w istocie prowadziłoby do zniesienia współwłasności, to zaś jest niedopuszczalne, gdyż współwłasność związana jest z odrębną własnością lokali należących do stron w budynku na tej nieruchomości położonym, stąd, dokąd trwa ta własność, żaden współwłaściciel nie może wyłącznie korzystać z żadnej części wspólnej nieruchomości.

Rozważ sytuację i wskaż podstawy rozstrzygnięcia z ich wyjaśnieniem.

3. Teresa K. jako kurator absentis, we wniosku złożonym do sądu opiekuńczego domagała się zezwolenia na kupienie przez nią 1/6 udziału we współwłasności nieruchomości, w wysokości odpowiadającej wartości lokalu nr 3 położonego w budynku mieszkalnym, stanowiącym część składową tej nieruchomości. W uzasadnieniu tłumaczyła, że uzyskane ze sprzedaży pieniądze pozwoliłyby jej - jako kuratorowi i administratorowi nieruchomości - przeprowadzić konieczne prace remontowe. Teresa K. została ustanowiona kuratorem dla osoby nieobecnej będącej właścicielem tej nieruchomości.

Czy wniosek może być uwzględniony?